

4

NIEUWSBRIEF

APRIL

2020

15
JAAR

Neutr - On

Onafhankelijke
VAKBOND

ECONOMIE

- ⊕ Banken moeten solidair zijn
- ⊕ Coronavirus wordt ramp
- ⊕ Corona-maatregelen
- ⊕ Begrotingstekort: 30 miljard euro
- ⊕ Wereldschulden blijven stijgen

VARIA

- ⊕ Wat verandert deze maand?
- ⊕ Verkiezingen mei 2019
- ⊕ Sociale verkiezingen 2020
- ⊕ De Spaanse griep
- ⊕ Coronataks op grote vermogens

ONDERWIJS

- ⊕ Wijzigingen wetgeving
- ⊕ Scholen blijven gesloten
- ⊕ Noodscenario voor scholen
- ⊕ Armoede en schoolresultaten
- ⊕ Digitaal lesgeven

BOEKEN

- ⊕ Ebola, het Killervirus
- ⊕ Levensstijl als medicijn
- ⊕ Kapitalisme voor beginners
- ⊕ Gelukkig werken
- ⊕ Winsthonger

SECTOREN

- ⊕ Technisch werkloos door virus
- ⊕ Is besmetting een beroepsziekte?
- ⊕ Verpleegkundigen zijn helden
- ⊕ Mogen bouwbedrijven werken?
- ⊕ Preventiemaatregelen corona

ANTIPESTTEAM

- ⊕ Help elkaar
- ⊕ Maak geen ruzie
- ⊕ Vermijd conflicten
- ⊕ Uithuiszettingen geschorst

ECONOMIE

⊕ Banken moeten solidair zijn

De Nationale Bank en Financiën hebben de banken opgeroepen om de meeste verliezen op te vangen van een kredietpakket van 50 miljard euro voor door corona getroffen zelfstandigen en bedrijven. Bedrijven én particulieren krijgen ook tijdelijk uitstel van betaling aan banken. De NBB en De Croo waren helder: we hebben de banken gered in 2008, nu moeten de banken de economie redden. De banken vrezen verzwakt uit de crisis te komen.

De regeling is van belang voor bedrijven die door de uitbraak van het coronavirus in financiële problemen komen. Er zijn twee grote luiken: zes maanden uitstel van betaling aan banken én de mogelijkheid om een overbruggingskrediet te krijgen voor 12 maanden.

De afspraken leggen vast wie voor de mogelijke verliezen op die nieuwe kredieten zal opdraaien. Dat zijn dus in de eerste plaats de banken. Op hun bestaande kredieten slikken ze sowieso alleen de kredieten terwijl voor verliezen op nieuwe kredieten de overheid maar tussenkomt als die verliezen te fors beginnen oplopen.

In een eerste fase dragen de banken van die nieuwe coronakredieten de eerste 300 basispunten (3 procent) aan kredietverliezen. Volgens minister van Financiën Alexander De Croo betekent dit dat de banken de schok opvangen te vergelijken met een crisis drie keer zo hard mag toeslaan als tijdens de financiële crisis van 2008. Deze 300 basispunten op een pakket van 50 miljard coronakredieten komt neer op een te slikken verlies van 1,5 miljard euro.

Als op de tijdelijke coronakredieten, die een looptijd van maximaal 12 maanden krijgen, de verliezen boven die 300 basispunten oplopen, dan neemt de staat de helft van de verdere verliezen op zich. Als de verliezen boven de 500 basispunten uitkomen, is de afspraak 80/20 voor respectievelijk overheid en banken.

De Croo, de Nationale Bank en Febelfin (de banken) hebben afgesproken dat de banken voor 50 miljard euro overbruggingskredieten kunnen uitgeven. Dat is bijzonder veel. De bestaande kredietportefeuille van de banken met jarenlange kredieten bedraagt circa 150 miljard euro.

Oude kredieten

De staatswaarborg die de overheid in het leven roept is enkel geldig voor bedrijven die op 1 februari nog geen betalingsachterstand hadden en voor wie op 29 februari minder dan 30 dagen achterstand had. 'Dat is 98 procent van de kredieten', zei De Croo.

Banken verklaren zich ook bereid uitstel van betaling te geven aan bedrijven én particulieren. Het uitstel van betaling aan de banken loopt tot 30 september. Het wordt niet automatisch toegekend maar moet aangevraagd worden.

Ook voor particulieren

Het uitstel van betaling geldt bijvoorbeeld voor particulieren die tijdelijk hun woonkrediet niet kunnen afbetalen. Ze kunnen tot eind september kosteloos vrijgesteld worden van betaling van intrest én kapitaal. Het zal wel moeten gaan om particulieren die niet nog een spaarpot achter de hand hebben maar enkel om mensen wie het water tot aan de lippen komt. 'Kwestie van dit met gezond verstand toe te passen en solidair te zijn met wie het moeilijk heeft', zei Johan Thijs, voorzitter van de bankenfederatie Febelfin. Eerder had De Croo over 'automatisch uitstel van betaling' gesproken maar de banken houden dus het laatste woord.

De coronakredieten waarvoor de staatswaarborg kan gevraagd worden, kunnen tot maximaal eind september verstrekt worden en hebben een looptijd van maximaal 12 maanden. Ze is bestemd voor zelfstandigen en bedrijven. Bedrijven kunnen maximaal 50 miljoen euro opnemen onder de staatswaarborg. KMO's betalen daarvoor aan de staat een vergoeding van 25 basispunten, grote bedrijven (die wat grotere bedragen opnemen) betalen 50 basispunten.

'Alles op alles'

'Dit is een uitzonderlijke crisis die om uitzonderlijke maatregelen vraagt', zegt Alexander De Croo, minister van Financiën. 'We zetten op dit moment alles op alles om te voorkomen dat gezonde bedrijven overkop gaan en gezinnen in betaalproblemen komen. Dat zou een negatieve spiraal op gang brengen en de huidige crisis alleen nog maar groter maken. We doen er dan ook alles aan om gezinnen en bedrijven bij te staan.'

Banken vrezen verzwakking

Het akkoord tussen Financiën, de Nationale Bank én de banken (Febelfin) kwam afgelopen nacht tot stand. Het kernkabinet en aansluitend de banken moesten het deze ochtend nog bezegelen. De staatswaarborg kan oplopen tot globaal 50 miljard maar pas aan het eind van de rit worden de totale verliezen volgens de afgesproken formule verdeeld.

Banken vrezen dat ze door deze voor hen zware regeling, verzwakt uit de crisis komen tegenover buitenlandse banken. Maar zowel Nationale Bank als De Croo waren onverbiddelijk: de overheid heeft de banken gered tijdens de financiële crisis. Nu moeten de banken de economie redden. Bovendien is de redenering dat de banken nog stevige winsten maakten vorig jaar.

De vraag is natuurlijk welke verliezen banken op hun huidige kredietportefeuille kunnen lijden. Als ze daarop 300 basispunten zouden verliezen, wat voor alle duidelijkheid een puur theoretische berekening is in deze fase, gaat het al om 4,5 miljard euro. Als het stof gaat liggen, zijn de banken mogelijk een groot deel van hun buffers kwijt die ze hebben opgebouwd om beter schokbestendig te zijn.

De aandeelhouders van banken leveren dus mee in. De vraag zal zijn of met deze maatregel niet de kiemen gelegd wordt van nieuwe problemen. Het zal ervan afhangen in welke mate ook oude kredieten in gevaar komen. Enkel levensvatbare bedrijven zouden door de huidige regeling op overbruggingsgeld kunnen rekenen.

Als de banken massaal verliezen moeten slikken, zullen ze minder geneigd zijn om in een volgende fase nog kredieten te verstrekken. Ondanks de open kredietkraan van vandaag, zijn de kiemen van een nakende kredietschaarste gezaaid. Bron: De Tijd

Coronavirus wordt ramp

De economische impact van het virus zorgt er voor dat het begrotingstekort met zeker 5 procentpunt uitdiept, zo is de verwachting. Samen met het verwachte begrotingstekort van voor de crisis van 2 procent dreigt dus een begrotingstekort van 7 procent en meer, of meer dan 30 miljard euro, aldus de

krant. Vooral de impact van de verwachte recessie op de overheidsfinanciën weegt op de begroting. Een krimpende economie doet via uitkeringen de uitgaven stijgen en de belastinginkomsten dalen.

CD&V-voorzitter Joachim Coens reageert op Twitter op het groeiende begrotingstekort. "De doeltreffendheid en gerichtheid van maatregelen moet ernstig bekeken worden. Zorg ook voor onze toekomstige generatie", zo tweet de CD&V-voorzitter.

Vlaams minister-president Jan Jambon liet al verstaan dat hij graag opnieuw meer mensen aan de slag wil zien gaan. Onder meer in de bouw en bij de dienstenchequebedrijven wordt er volgens hem soms te snel beroep gedaan op de regeling van technische werkloosheid. "Ik denk dat er te makkelijk naar technische werkloosheid gegrepen wordt. Het is vandaag ook goed burgerschap om te zorgen dat de maatschappij blijft draaien. Ik roep daar ook de privésector op om haar verantwoordelijkheid te nemen", zo zei Jambon in het Vlaams Parlement.

Corona-maatregelen

De overheden in ons land hebben maatregelen getroffen om de economie aan de beademing te houden tot het economische herstel weer kan worden ingezet. De consument moet blijven consumeren en investeren en daartoe moet de koopkracht zo goed en zo kwaad mogelijk op niveau blijven. Een overzicht van alle financiële steun van overheidswege.

Als het consumenten- en ondernemersvertrouwen weg is dan dreigt de consumptie stil te vallen en dan dreigen de investeringen te stikken. Daarom doen de overheden wereldwijd er alles aan om dat vertrouwen op peil te houden. In ons land zijn er steunmaatregelen op allerlei niveaus. Let wel, je moet wel aan bepaalde voorwaarden voldoen - en vaak ook een aanvraag doen - vooraleer je recht hebt op deze duwtjes in de rug.

1. Tijdelijke werkloosheid

De federale regering heeft vrij snel het systeem van de tijdelijke werkloosheid in stelling gebracht. Toen het coronavirus nog vooral in China aanwezig was, lagen er in ons land al fabrieken stil omdat de toeleveranciers niet meer voldoende grondstoffen of onderdelen konden leveren. De uitkering werd verhoogd. Daarna werd het systeem in verschillende stappen vereenvoudigd en de procedures versneld.

2. Hinderpremie

De Vlaamse regering voorziet ook in een hinderpremie van 4000 euro voor alle ondernemingen die verplicht de deuren moesten sluiten. Als de sluiting langer duurt dan 5 april, zal er 160 euro per verplichte sluitingsdag bij komen. Dat deuren sluiten moet je letterlijk nemen, enkel bedrijven met een fysieke inrichting komen in aanmerking. De lijst met getroffen bedrijven gaat van cafés en restaurants tot notarissen. Uiteindelijk is na veel vijven en zessen op 24 maart ook beslist de kappers te sluiten. De volledige lijst vindt u hier.

In Wallonië is in een compensatiebedrag van 5000 euro voorzien. In Brussel wordt ook geld vrijgemaakt om bedrijven te steunen. Die compensaties worden niet belast.

3. Uitstel van belastingen

Bedrijven die kunnen bewijzen dat ze het moeilijk hebben door de gevolgen van het coronavirus kunnen bij de federale overheidsdienst Financiën een afbetalingsplan krijgen voor de bedrijfsvoorheffing en de btw. Ze krijgen automatisch twee maanden extra de tijd om die belastingen te betalen.

Ook voor de betaling van de personen- en de vennootschapsbelastingen wordt de betalingstermijn automatisch verlengd met twee maanden. Voor allerhande belastingen kan ook een afbetalingsplan worden uitgewerkt met de fiscus. De FOD Financiën bundelde de informatie omtrent deze steunmaatregelen op haar website.

4. Uitstel van sociale bijdragen

Zelfstandigen en hun meewerkende echtgenoten kunnen uitstel vragen voor de betaling van hun sociale bijdragen.

5. Waarborg voor nieuwe kredieten en uitstel voor aflossing bestaande leningen

Voor mensen zonder inkomsten of met onvoldoende inkomsten, die bovendien ook hun spaargeld niet kunnen aanspreken om hun hypothecaire krediet netjes op tijd af te lossen, werkt de banksector een oplossing uit. De Belgische overheid zal ook garant staan voor bepaalde leningen van bedrijven. De overheid zal een deel van de kredietverliezen die de banken mogelijk zullen lijden, voor haar rekening nemen.

6. Tegemoetkoming voor water- en energiefactuur voor tijdelijk werklozen

De Vlaamse overheid belooft ook een som van 202,68 euro per werknemer die tijdelijk werkloos is om de water- en energiefactuur voor een maand te betalen. Als er twee werknemers binnen eenzelfde gezin werkloos zijn gevallen door de gevolgen van het coronavirus, dan krijgen ze allebei deze tegemoetkoming. Het bedrag is afgeleid uit de facturen van een gemiddeld gezin. Voor water komt de compensatie neer op bijna 31 euro, voor verwarming op 95,05 euro en voor elektriciteit op iets minder dan 77 euro.

Nog nuttig om weten

Reis annuleren

Wie een reis annuleert, moet niet op een vergoeding van zijn annulatieverzekering rekenen. Om de reissector overeind te houden, besliste de federale minister van Economie en Consumenten, Nathalie Muylle (CD&V), dat geannuleerde reizen tijdelijk niet meer moeten worden terugbetaald. Op voorwaarde dat de klanten vouchers krijgen die één jaar geldig zijn - en gedekt zijn door het Garantiefonds Reizen (GFG) - waarmee ze een nieuwe reis kunnen boeken. Voor de evenementensector zou een gelijkaardig regime opgezet worden. De consumentenorganisatie Test-Aankoop is niet te spreken over die vouchers, maar ook de touroperatoren en organisatoren zijn doorgaans niet verzekerd tegen pandemieën. Met de terugbetalingen van vliegtuigtickets zijn er ook problemen, volgens Test-Aankoop. In principe is de regel dat de consument zijn geld terug krijgt, als de maatschappij de vluchten annuleert. Maar volgens de consumentenorganisatie dralen luchtvaartmaatschappijen expres met het annuleren om aan die terugbetalingen te ontsnappen. Als luchtvaartmaatschappijen, touroperatoren en organisatoren iedereen moeten terugbetalen, dan zal het faillissementen regenen in die sectoren.

Ouderschapsverlof en ander verlof dat je kan nemen:

In normale tijden moet je ouderschapsverlof een tijdje op voorhand aanvragen. In coronatijden kan zo'n aanvraag heel snel goedgekeurd worden. Tijdens ouderschapsverlof krijgen ouders een uitkering. Bij sociaal verlof is er geen loon en geen uitkering en dat verlof is beperkt tot tien dagen per jaar. Er zijn nog mogelijkheden, maar ze zijn dun gezaaid. Bron: Moneytalk/Knack

⊕ Begrotingstekort: 30 miljard euro

Corona grijpt nog harder in op de Belgische begroting dan gedacht. Het tekort stijgt door de crisis naar 30 miljard euro of 7 procent van het bruto binnenlands product (bbp), de belangrijkste maatstaf voor de economie van een land.

Tot nu werd geschat dat het nieuwe coronavirus het begrotingstekort op 24 miljard euro, of 5 procent van het bbp, zou brengen. Maar dat wordt nu dus nog 2 procentpunten meer, schrijft De Tijd op basis van bronnen bij de Nationale Bank. Zonder coronacrisis zou het tekort rond 3 procent bengelen.

De maatregelen die alle regeringen samen nemen, zijn niet de grote kost. Die komen uit op 2,9 miljard euro of 0,6 procent van het bbp. 1,8 miljard daarvan is voor de federale regering, de overige 1,1 miljard euro is voor de deelstaten.

Recessie

Een paar maatregelen, zoals de uitstelling van belastingen en de garantie voor bedrijfsleningen, zitten niet mee in de berekening, maar die kosten in principe ook geen geld. Het belastinggeld komt gewoon later binnen en de leningen kosten pas iets als ze niet afbetaald geraken en de overheid moet tussenkomen.

Wat wel enorm weegt op de begroting is de recessie die er achteraf dreigt aan te komen. Hoe minder een economie groeit, hoe meer uitkeringen er moeten betaald worden en hoe minder belastingen er binnenkomen. Een economie zit in recessie vanaf twee kwartalen van dalende groei.

Europese norm

Die recessie wordt dus zwaarder dan gedacht, waardoor de Nationale Bank haar schattingen van het begrotingstekort dus bijstelt. Ook in Europa gaan al stemmen op dat 'de moeder van alle recessies' er dreigt aan te komen.

Een begrotingstekort van 7 procent van het bbp is problematisch omdat Europa in normale tijden een norm van 3 procent oplegt aan de lidstaten. De Commissie heeft die norm tijdelijk laten varen zodat landen al het mogelijke kunnen doen om de economische impact van Covid-19 in te dijken, maar ooit komt die beperking terug. En als België tegen dan zijn begroting niet op orde heeft, dreigt ons land op het strafbankje te belanden. Dat kan tot allerlei financiële sancties leiden en ons uiteindelijk nog meer geld kosten.

Vlaams minister-president Jan Jambon liet al verstaan dat hij graag opnieuw meer mensen aan de slag wil zien gaan. Onder meer in de bouw en bij de dienstenchequebedrijven wordt er volgens hem soms te snel beroep gedaan op de regeling van technische werkloosheid. "Ik denk dat er te makkelijk naar technische werkloosheid gegrepen wordt. Het is vandaag ook goed burgerschap om te zorgen dat de maatschappij blijft draaien. Ik roep daar ook de privésector op om haar verantwoordelijkheid te nemen", zo zei Jambon in het Vlaams Parlement.

⊕ Wereldschulden blijven stijgen

De schulden van overheden, bedrijven en particulieren blijven explosief groeien.

Bij een volgende recessie zal de economie veel mensen in de problemen brengen. Erger nog, er wordt al over een depressie gepraat die nog erger zal zijn dan die van 1930.

Het is de tikkende tijdbom onder elke crisis. De schuldenberg. De wereld leeft op krediet. Na elke crisis wordt beloofd de schulden te verminderen, zodat er weer vet op de botten komt voor slechtere tijden. Maar het gebeurt vrijwel niet. Overheden, bedrijven en ook veel particulieren gaan de nieuwe recessie in als magere scharminkels die net een hongerwinter achter de rug hebben.

Bij de vorige crisis in 2008 was de mondiale schuld een gigabedrag van 180 biljoen dollar – 180 met twaalf nullen. Inmiddels is de totale schuld van de wereld opgelopen met 40 procent tot 255 biljoen (255.000.000.000.000) dollar. Dat is drie keer het bbp van de wereld. In stapeltjes van 1 dollar zou het voldoende zijn om 71 keer tot de maan te reiken. Het woord schuldenberg is een even groot eufemisme als pierenbad voor de Stille Oceaan.

Mogelijk kunnen de banken in vergelijking tot 2008 door striktere regelgeving en meer toezicht beter een stootje hebben. Maar dat geldt niet voor overheden en bedrijven. Die hebben hun schuld zien exploderen.

Voorzitter Jeremy Powell van de Fed, de koepel van Amerikaanse centrale banken, noemde het eind 2019 onacceptabel dat de schuldenberg al tien jaar sneller groeide dan het bbp, maar vergoelijkte dat met de opmerking 'dat een gezonde economie dat best kan hebben'. Na de vorige crisis kocht de Fed voor 4,5 biljoen dollar aan schuld papier: staats- en hypotheekobligaties. De bedoeling was dit bedrag te reduceren tot bijna nul, zodat bij een volgende crisis opnieuw op deze wijze zou kunnen worden ingegrepen. Maar daar is niets van terechtgekomen. Nu wordt de potentiële crisis bestreden door er nog eens 700 miljard aan schuld papier bovenop te kopen.

President Trump denkt de crisis met een extra injectie van 1,2 biljoen dollar te bestrijden, waarbij zelfs helikoptergeld over de prairies en steden wordt uitgestrooid. De schuld van de VS is nu 103 procent van het bbp (22 biljoen dollar) en zal volgens de prognoses, zelfs bij deze lage rente, uiteindelijk stijgen tot 149 procent in 2049. In een interview met CBS zei Trump ooit: 'Ik ben de koning van de schuld. Ik ben geweldig goed met schulden. Niemand begrijpt schulden beter dan ik. Ik heb er mijn fortuin aan te danken.' Het Amerikaanse volk denkt er net zo over. De private schulden van de Amerikanen zijn sinds de

vorige crisis met 1,5 biljoen opgelopen tot 14,5 biljoen dollar – 1,5 biljoen meer dan op het hoogtepunt van de crisis.

De schuld van het Verenigd Koninkrijk is opgelopen van 38 procent van het bbp in 2005 tot 84 procent nu. Niettemin maakte de nieuwe minister van Financiën dinsdag een stimuleringsplan bekend van 350 miljard pond (15 procent van het bbp) dat per hoofd van de bevolking gerekend nog veel groter is dan dat van Trump. De al 'onhoudbare' schuld van Italië – 2,5 biljoen of 132 procent van het bbp – zal oplopen tot 140 of misschien wel 150 procent van het bbp, terwijl die teruggebracht had moet worden naar 60 procent van het bbp – de norm van de ECB. Centrale banken gaan die schulden weer opkopen. En zo blijft de schuldencarrousel doordraaien totdat die niet meer is te stoppen.

Ook België lukt het nauwelijks om onder 100 procent schuld te komen. De coronacrisis zal de schulden nog doen toenemen. Gelukkig is de Belg een goede spaarder en zijn er veel mensen die wel wat bezittingen hebben. Maar de staat leeft boven haar stand. Te veel geld gaat verloren door corruptie, ondermeer bij het bouwen van grote projecten in de vastgoedsector.

Duitsland en Nederland behoren tot de uitzonderingen. Daar zijn de schulden teruggebracht, zeker in procenten van het bbp. De rest van de regeringen in de rijke industriële landen waren daar meestal niet toe in staat. 'Eenderde van die landen heeft nu een schuldratio – schuld in procenten van het bbp – die 30 procentpunten hoger is dan voor de crisis van 2008', aldus het International Institute for Finance. Sinds 2008 zijn de staatsschulden van de rijke industriële landen met 17 biljoen gestegen tot meer dan 52 biljoen.

Toch is de enige manier om de economie draaiend te houden en een depressie te vermijden: geld in de economie pompen. Het is net of we doorgaan met betalen met de creditcard, terwijl de limiet allang is overschreden.

Behalve overheden hebben veel bedrijven grote schulden opgebouwd omdat het zo goedkoop was om te lenen. Bedrijven hoefden niet eens bij banken aan te kloppen – die houden nog een vinger aan de pols bij de kredietverleningen – maar konden zelf leningen plaatsen. De totale bedrijfsschulden zijn toegenomen van 48 biljoen tot 75 biljoen dollar. Zo'n 19 biljoen dollar zit daarvan bij zombiebedrijven, zoals in de Amerikaanse schaliesector, die bij de geringste economische tegenslag of prijsdaling omvallen. Deze bedrijfsobligaties kennen een twijfelachtige kredietwaardigheid en kunnen op de markt worden gesmeten. De Fed stelde vast dat de groei van de bedrijfsschulden die van het bbp al tien jaar overschrijdt. En de snelste groei van de schulden vond plaats bij de bedrijven in de hoogste risicogroep.

De bedrijven maken veel schulden maar laten de gewone belastingbetalers er voor opdraaien. Het grootste probleem is dat te veel geld naar de belastingparadijzen gaat. In 2019 vloeide er zo maar eens even 172 miljard euro uit België. De jaren daarvoor was dat zelfs tot boven de 200 miljard. Dat maakt duidelijk dat de bedrijven veel winsten maken die ze niet terug investeren. Daar moet een rem op komen door buitenlandse rekeningen hoog te belasten of zelfs te verbieden.

ONDERWIJS

⊕ Wijzigingen wetgeving

PERS/2020/01/1F3C8G - [Individuele rekening \(kalenderjaar 2019\)](#) (25/03/2020)
datum van de laatste aanpassing: 25/03/2020

- Attendering op 25/03/2020: "Vanaf 25 maart 2020 verspreidt het Agentschap voor Onderwijsdiensten de 'Individuele rekening (kalenderjaar 2019)' digitaal via de website Mijn Onderwijs: Personeel. De 'Individuele rekening' biedt een overzicht van alle maandelijks salarisbetalingen en van alle andere betalingen die u tijdens het voorgaande kalenderjaar hebt ontvangen van de centrale onderwijsadministratie (AGODI/AHOVOKS). De 'Individuele

rekening' is een sociaal document dat u bezorgd wordt ter informatie. In principe hoeft u met dit document geen actie te ondernemen."

PERS/2005/07 - [Aanvullend vakantiegeld voor schoolverlaters](#) (8/04/2005)

datum van de laatste aanpassing: 16/03/2020

- Attendering op 19/03/2020: Bij deze omzendbrief wordt de regeling inzake "aanvullend vakantiegeld voor schoolverlaters" in herinnering gebracht. Deze informatie is specifiek bestemd voor nieuwe personeelsleden, jonger dan 25 jaar (op 31/12/2019). Het is belangrijk dat de betrokken personeelsleden op de hoogte worden gebracht.

SO/2006/03(BuSO) - [Toepassing van de regels inzake de rationalisatie en de programmatie van het buitengewoon secundair onderwijs](#) (4/05/2006)

datum van de laatste aanpassing: 17/03/2020

- Attendering op 17/03/2020: In de omzendbrief werd een passage toegevoegd over de concordanties in opleidingsvorm 4 naar aanleiding van de modernisering van het secundair onderwijs.

VWO/2011/02 - [De centrumorganisatie van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie](#) (15/06/2011)

datum van de laatste aanpassing: 6/03/2020

- Attendering op 6/03/2020: Naar aanleiding van een wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering werd de lijst met diplomagerichte beroepsopleidingen (bijlage 3) aangepast. Tevens werd informatie over de evaluatie en de uitreiking van bewijzen in het kader van EVC opgenomen (zie nieuw punt 2.2. en aanvraagformulier in bijlage 10). De modellen van bewijzen na beoordeling van competenties zijn als bijlagen 11 tot en met 13 toegevoegd. Informatie over de regeling met betrekking tot de registratieverplichting voor alle stagiairs die arbeidsprestaties verrichten buiten de onderwijsinstellingen via een verrijkte Dimona-aangifte werd toegevoegd onder een nieuw punt 3.3.1 Dimona. Tot slot werd ook rekening gehouden met de nieuwe werkwijze van het instellingsbeheerteam van AHOVOKS.

DKO/2018/03 - [Inschrijvingen en toelatingsvoorwaarden in het deeltijds kunstonderwijs](#) (20/08/2018)

datum van de laatste aanpassing: 19/02/2020

- Attendering op 19/02/2020: Volgend schooljaar stijgen alle tarieven van het inschrijvingsgeld als gevolg van een indexering. Volwassenen betalen nu 318 euro voor hun inschrijving in het deeltijds kunstonderwijs. Als ze recht hebben op het verminderde tarief betalen ze 134 euro. Bij de jongeren bedraagt het volledige tarief 68 euro, het verminderde tarief 44 euro.

PERS/2016/01 - [Zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding](#) (30/06/2016)

datum van de laatste aanpassing: 8/02/2020

- Attendering op 8/02/2020: In punt 14.2 is verduidelijkt hoe een flexi-job gecombineerd kan worden met het zorgkrediet.

VWO/2010/03 (cvo) - [Bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen in het volwassenenonderwijs](#) (17/05/2010)

datum van de laatste aanpassing: 8/02/2020

- Attendering op 8/02/2020: In het specifieke gedeelte onder punt 5.2 worden de wijzigingen die ingaan op 1 februari 2020 summier toegelicht.

⊕ Scholen blijven gesloten

De Nationale Veiligheidsraad besliste dat de scholen minstens tot het einde van de paasvakantie dichtblijven. Hoe moet het nadien verder met het onderwijs? Drie scenario's zijn in omloop.

Scenario 1: de scholen gaan na de paasvakantie open

Dit is het ideale scenario. Zopas besliste de Nationale Veiligheidsraad dat de maatregelen verlengd worden tot 19 april, het einde van de paasvakantie. In dat geval verandert er weinig. De komende week blijven de leerkrachten afstandsonderwijs aanbieden, maar zonder nieuwe leerstof. Opdrachten en taken staan niet op punten. De paasvakantie zelf is een echte vakantie: de leerkrachten geven online geen les. Over opvang werd vorige week al beslist dat de lokale besturen in opvang in de scholen zouden voorzien. De leerkrachten staan daar in principe niet voor in, maar mogen zich wel vrijwillig opgeven voor het toezicht.

Minister van Onderwijs Ben Weyts gaat ervan uit dat de scholen tot 3 mei dichtblijven.

Hoewel dat scenario ieders voorkeur geniet, is het weinig waarschijnlijk. De Nationale Veiligheidsraad evalueert in de vakantie of een verlenging van de maatregelen tot 3 mei noodzakelijk is. Minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) liet al optekenen weinig optimistisch te zijn en gaat ervan uit dat die verlenging er komt.

Scenario 2: de scholen gaan begin mei open

In dat geval gaan leerkrachten over tot echt afstandsonderwijs met nieuwe leerstof. Het gaat dan om 'pre-teaching': de nieuwe leerstof wordt online of via werkbladen gegeven, maar de leerkracht herneemt de stof nog eens klassikaal wanneer de scholen hun deuren weer openen. Het is niet de bedoeling om tot dan taken en toetsen voor punten te laten meetellen.

Toch moeten leerlingen zich niet aan volle lesweken achter de computer verwachten. 'Het moet haalbaar blijven', zegt Lieven Boeve, de directeur-generaal van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen. 'Het is beter om bijvoorbeeld een halve dag te leren, maar dan wel geconcentreerd.'

Er zijn nog geen concrete richtlijnen over hoe dat teleonderwijs eruit moet zien. 'Maar je kunt ook niet alles vanuit Brussel regelen', zegt Boeve. Sommige scholen hebben een publiek waarbij iedereen thuis een eigen laptop en een rustige leeromgeving heeft, andere moeten volledig met schriftelijke werkbundels werken. 'Of het lukt om live lessen met heel de klas te organiseren moet je per klas bekijken. Ik denk dat we de scholen moeten vertrouwen dat ze daar echt hun verantwoordelijkheid in opnemen.' Scholen moeten nadenken welke leerdoelen wel en niet essentieel zijn, en eventueel geschrapt of verschoven kunnen worden naar volgend jaar. Moeten uren esthetica en godsdienst wijken voor wiskunde en Nederlands? 'Nee, het is een oefening binnen vakken, niet tussen vakken', zegt Boeve. Wel moet er zo veel mogelijk onderwijstijd overblijven. 'Dat kan door schooluitstapjes te schrappen, maar ook door de examenperiode in te korten of bepaalde vakken op een andere manier te toetsen.'

Scenario 3: de scholen gaan voor de zomer niet of nauwelijks nog open

Over dat scenario is nog weinig geweten. Een inkorting van de zomervakantie ligt niet op tafel. Of scholen gedeeltelijk of gefaseerd heropenen, bijvoorbeeld eerst het basisonderwijs en dan pas het secundair, is nog niet geweten. 'Het is niet dat we daar niet over nadenken, maar we gaan pas oplossingen uitwerken als het probleem zich acuut stelt', zegt Boeve.

De voorbereiding op dat scenario is vooral juridisch van aard en moet flexibiliteit creëren. 'Scholen zijn verplicht om in hun schoolreglement aan het begin van het schooljaar vast te leggen hoe ze evalueren', zegt Boeve. 'Om daar een mouw aan te passen, moet wettelijk worden opgetreden.' Bron: De Tijd

Neutr-On pleitte in het verleden al uitvoerig dat er meer ingezet moest worden op digitaal onderwijs. Dat zou nu in deze corona-crisis heel veel zorgen en een haastige organisatie kunnen vermeden hebben. Alle cursussen zouden online moeten staan en raadpleegbaar moeten zijn, ook voor ouderen die aan zelfstudie willen doen. Hopelijk is dat nu duidelijk geworden en treft de Minister van Onderwijs Weyts de nodige maatregelen.

⊕ Noodscenario voor scholen

Hoe doe je dat: lesgeven in volle coronacrisis, zonder te weten wanneer leerlingen en studenten terug achter de schoolbanken of in de aula's mogen? Van basisschool tot universiteit: overal houden ze rekening met het ergste en liggen de noodscenario's klaar.

HOGESCHOLEN:

"Deze situatie duurt zeker nog acht weken", zei minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) afgelopen zondag. De hogescholen nemen die timing letterlijk. Binnen acht weken – vanaf 18 mei – willen zij weer studenten op de campussen. "Als de wetgeving het toelaat tenminste. En alleen voor vakken waarbij dat essentieel is", zegt Joris Hindryckx, voorzitter van de Vlhora en directeur van hogeschool Vives.

Het gaat in de eerste plaats om praktijkvakken, zoals laboratoria of stages, maar Hindryckx ziet het ruimer. "Denk aan oefenlessen boekhouden of programmeren", zegt hij. "Of extra studiebegeleiding voor studenten die het moeilijk hebben. We willen niets uitsluiten, behalve de lessen voor volle aula's. Het zal steeds voor kleine groepen zijn, beperkt in de tijd en met inachtnaam van alle regels rond hygiëne en social distancing."

Nochtans stoppen veel hogescholen normaal al met de lessen rond die 18de mei, om voldoende ruimte te hebben voor de blok en examens. Nu is de kans reëel dat de lesweken wat langer doorgaan en de examens later vallen. "We gaan de ruimte die we hebben tot 30 juni maximaal gebruiken", zegt Hindryckx. "Deliberaties en inzage in examens kan ook nog begin juli." Voor de studenten zou dat betekenen dat het academiejaar iets langer duurt dan normaal.

Experimenteren

Ook stages zouden na 18 mei kunnen plaatsvinden. Voor de lerarenopleidingen zouden de scholen dan wel moeten opengaan. Die zijn nu al naarstig aan het experimenteren met alternatieven. Aan hogeschool Vives vragen ze aan studenten om lessen te geven aan familieleden, die op te nemen en door te sturen. "Toch zullen er studenten zijn die door de coronacrisis geen stage kunnen doen", zegt Hindryckx. "Voor hen – dat zullen wellicht geen duizend studenten zijn – vragen we morgen (vandaag, red.) een uitzondering aan minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA, red.). We willen dat het academiejaar voor hen gewoon doorloopt, zodat ze in het najaar hun stage kunnen doen zonder dat ze zich opnieuw moeten inschrijven en inschrijvingsgeld moeten betalen."

BASISSCHOLEN EN MIDDELBAAR:

De kans dat de basis- en middelbare scholen heropenen na de paasvakantie is bijzonder klein. Dat heeft nu ook Weyts toegegeven. "Ik maak me weinig illusies", zegt hij. "Ik denk niet dat de virologen ons dat gaan adviseren."

Ook Lieven Boeve, de topman van het katholiek onderwijs, zegt niet van een opening uit te gaan. "We wachten nog af wat de Nationale Veiligheidsraad eind deze week of begin volgende week zal beslissen. Maar heel veel signalen wijzen erop dat een normale opstart na de paasvakantie niet vanzelfsprekend is, dus bereiden we ons voor op een verlenging van de maatregelen."

Ook Weyts heeft daarvoor een groep mensen uit het onderwijs verzameld, samen met enkele experts. "Ik wil zo goed mogelijk voorbereid zijn op elk scenario", zegt hij. Vraag is of de scholen überhaupt nog zullen opengaan dit schooljaar en hoe het afstandsonderwijs dan verder moet. "Nu zitten we in onderhoudsmodus, maar als dit nog lang duurt, zullen we toch nieuwe leerstof moeten geven", zegt Boeve. "Vraag is dan welke leerstof we prioritair willen behandelen en hoe we de examens organiseren." Weyts spreekt van 'pre-teaching'. "Dat betekent: nieuwe lesinhoud aanbieden waar dan later wordt op teruggekomen wanneer de scholen opnieuw open zijn."

UNIVERSITEITEN:

De universiteiten hebben het al eerder aangekondigd: alle lessen zullen tot het einde van het academiejaar via digitale weg plaatsvinden. Al houdt Luc Sels, rector van de KU Leuven en voorzitter van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, nog wat opties achter de hand. "Voor sommige opleidingen met een sterke praktijkcomponent, zoals farmacie, vroedkunde of kinesitherapie, kan het nodig zijn om toch naar de campus te komen", zegt hij. "Dat kan ten vroegste vanaf mei. We willen dat slim bekijken, vak per vak. Denk aan masterproeven waarvoor studenten labo's nodig hebben of practica in de tandheelkunde." Sels wil vooral vermijden dat studenten door corona studievertraging oplopen. "Als dat hier en daar vereist om een praktijkles te organiseren, dan gaan we dat ook doen", zegt hij. "Nu is het afwachten hoe de coronacrisis verder evolueert, maar we gaan niet terugkomen op de beslissing om de bulk online te geven."

Alle studenten samenbrengen in aula's is de beste manier om de epidemie een nieuwe boost te geven." Hoe de examens er zullen uitzien, is nog onduidelijk. "We zijn daar volop mee bezig", zegt Sels.

⊕ Armoede en schoolresultaten

Tijdens een debat in het Vlaams Parlement over de studiekeuze in het secundair onderwijs beweerde Kim De Witte (PVDA) dat 'een kind uit een arm gezin zeven keer meer kans heeft op een C-attest dan een kind uit een rijk gezin'.

De Witte laat weten dat het cijfer afkomstig is uit het boek De (her)vormende school van Kristof De Witte en Jean Hindriks. 'Het gaat hier over een vergelijking tussen de uitersten. De kinderen uit de vijf procent rijkste gezinnen versus de kinderen uit de vijf procent armste gezinnen.'

'De helft van de Vlaamse leerlingen in de armste groep is op 15-jarige leeftijd al blijven zitten, terwijl dit amper 7% is voor de rijkste gezinnen', legt auteur Kristof De Witte uit. De cijfers komen uit het PISA-onderzoek (Programme for International Student Assessment).

'De PISA-cijfers slaan op de cumulatieve cijfers over zittenblijven van het kleuteronderwijs tot de leeftijd van 15', zegt professor Ides Nicaise, hoofd van de onderzoeksgroep Onderwijs en Levenslang Leren (KU Leuven). De cijfers houden dus ook rekening met zittenblijvers in het lager onderwijs. Bovendien doen een aantal leerlingen in het secundair ook na een B-attest hun jaar opnieuw. 'Vermoedelijk is er verwarring ontstaan door de cijfers over "zittenblijven tussen 6 en 15 jaar" te interpreteren in termen van C-attesten. Maar de boodschap, het verband met sociale ongelijkheid en zittenblijven, blijft overeind.'

Op het einde van de tweede graad is de kans op een C-attest in het aso en het kso wel significant hoger voor leerlingen van arme afkomst.

De Diversiteitsbarometer Onderwijs, een onderzoek in opdracht van het Interfederaal Gelijkenkansencentrum Unia, berekende wel specifiek de kansen op attesten in het secundair onderwijs. 'Op het einde van de eerste graad is de kans op het behalen van een C-attest niet significant verschillend tussen leerlingen van een hoge of lage sociaaleconomische afkomst, in tegenstelling tot een A- en B-attest', vertelt beleidsadviseur Hannah Vermaut. 'Maar op het einde van de tweede graad is de kans op een C-attest in het aso en het kso wel significant hoger voor leerlingen van arme afkomst.' Het verschil is groter in scholen met een hoog aandeel rijke kinderen. Voor leerlingen van arme afkomst bedraagt de kans op een C-attest 1,3% voor het aso en 2,3% voor het kso. Wanneer ouders het sociaal-economisch beter hebben, is dat 0,9% en 1,5%.

Een zeven keer grotere kans lijkt overdreven, al worden arm en rijk hier anders afgebakend dan bij PISA-cijfers. 'De onderste 50% van de sociaal-economische verdeling wordt hier vergeleken met de bovenste 50%', zegt Nicaise.

'De verdeling is gebaseerd op de indicatoren uit de Vlaamse onderwijsdata, namelijk het diploma van de moeder en de studietoelage', legt Vermaut uit. 'Dat kun je niet zomaar vergelijken met de indicatoren uit het PISA-onderzoek.'

'We hebben daar geen andere indicator voor', bevestigt Ilse Laurijssen, postdoctoraal onderzoeker aan de VUB. Ook zij maakte op basis daarvan een berekening. 'Voor de tweede en derde graad blijkt de kans op een C-attest voor een leerling met een laagopgeleide moeder of met een studietoelage niet 7 keer zo groot, maar minder dan 2 keer.'

Het gaat hier wel om de kans op een C-attest per schooljaar. 'Een geaccumuleerde kans voor het 1e tot het 6e middelbaar hebben we niet, hierdoor kunnen we niet uitsluiten of het cijfer klopt.'

Conclusie

De kans dat een 15-jarige schoolachterstand heeft, is bij de 5% armste gezinnen zeven keer groter dan bij de 5% rijkste gezinnen. Er zijn evenwel te veel onbekende factoren om een specifieke uitspraak over C-attesten te kunnen doen. Knack beoordeelt de stelling dus als eerder waar. Bron: Knack

⊕ Digitaal lesgeven

De vijf Vlaamse universiteiten hebben samen beslist om tot op het einde van dit academiejaar alle lessen uitsluitend digitaal te geven.

Het gaat om de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent, de Universiteit Hasselt en de Katholieke Universiteit Leuven.

De rectoren van die universiteiten zaten deze ochtend samen om de beslissing te nemen over de toekomst van de lessen in deze onzekere tijden. Samen besloten ze om proactief te reageren op de coronacrisis die de studenten en professoren ook hard treft.

“Het leek ons beter om meteen te beslissen om de lessen tot op het einde van het semester digitaal te laten doorgaan”, vertelt Caroline Pauwels, rector van de VUB. In de komende dagen en weken zal er meer informatie bekendgemaakt worden over de verdere uitwerking, nadat alle faculteiten en diensten goed op elkaar afgestemd zijn.

De regel is niet van toepassing voor onderzoek en telewerk. Toch zal de aanpassing groot zijn voor zowel studenten als professoren en daarom wordt geprobeerd om vast te houden aan verschillende principes. Volg alle ontwikkelingen rond het coronavirus in onze liveblog.

De organisatie van de examens wordt nog verder bekeken en de huidige academische kalender zal maximaal behouden worden. Er wordt ook sterk gefocust op het vinden van alternatieven op afstand voor practica, de masterproef en de stage. De universiteiten garanderen ook dat er een vakantieperiode zal zijn voor studenten en docenten.

De komende dagen zal een nieuwe invulling van het academiejaar voor de meer dan 40.000 studenten van de Universiteit Gent worden uitgewerkt. “Gemakkelijk wordt het niet. Maar moeilijk kan ook”, zegt rector Rik Van de Walle van Universiteit Gent.

Sommige studenten die een masterproef moeten maken, kunnen die gewoon verder zetten. Studenten die omwille van de coronacrisis hinder ondervonden met dataverzameling, experimenten of het verzamelen van bronnenmateriaal kunnen de masterproef afwerken op basis van het beschikbare materiaal. Studenten die omwille van de coronacrisis niet konden starten met dataverzameling, experimenten of veldwerk heroriënteren hun masterproef in overleg met hun promotor. In sommige gevallen is uitstel van indiening mogelijk tot ten laatste 15 juni.

Studenten mogen zich niet verplaatsen naar een stageplaats. Stages kunnen dus enkel vanop afstand doorgaan, al dan niet aangevuld met alternatieve stageopdrachten. De stages op afstand kunnen als volwaardige stages worden beschouwd. Stagestudenten zullen ten laatste eind volgende week van hun faculteit een bericht ontvangen omtrent de afwerking van hun stage.

Eén leerplatform, één communicatie-moment en één centraal contactnummer. Dat wordt cruciaal voor elke school na de paasvakantie. De scholen moeten nu echt op schoolniveau de regie in handen nemen.’ Dat zegt professor onderwijskunde Martin Valcke (UGent).

Het ziet er nog altijd naar uit dat de scholen na de paasvakantie niet meteen opengaan. Daarom bereiden de onderwijskoepels en scholen zich verder voor op afstandsonderwijs. Valcke begeleidt hen daarbij. ‘Dit is de grootste en snelste onderwijsrevolutie die er ooit geweest is.’

Pakken de scholen het -vandaag niet goed aan?

Martin Valcke: ‘De voorbije weken hebben we veel vragen en twijfels van -ouders, leerlingen én leerkrachten gehoord. Leerkrachten doen hun best en zetten taken online. Soms gebeurt dat minder gecoördineerd. Elke leerkracht heeft ook soms andere tools, communicatiemiddelen of werkwijzen. Er wordt gewhatsappt, gekypet, ge-sms’t. Sommige scholen hebben drie platformen, -andere geen. We moeten weg van de moeilijk aan te sturen verschillen.’

Wat moeten scholen dan doen?

‘De scholen moeten een heel duidelijk werkschema maken: welk vak wanneer en hoelang’

‘Zelf de regie in handen nemen. Coördineren. De scholen moeten een heel duidelijk werkschema -maken: welk vak wanneer en hoelang. Elke dag wiskunde is onmogelijk. Dat zal voor sommige leerkrachten niet fijn zijn. Er is wat tijd verloren. Aan sommige leerkrachten kan gevraagd worden om maar één uur per twee weken te geven en dan in te springen bij andere schoolse taken.’

Hoe ziet een dag eruit in het afstandsonderwijs?

'We gaan uit van dagelijks een halve dag lesgeven – in de voormiddag. Eén uur afstandsonderwijs kan even waardevol zijn als een hele dag op school.'

'Kinderen krijgen via -afstandsonderwijs een grotere leerkans. In een klasuur heeft een leerling soms maar drie keer de kans om vragen te stellen. Bij klassikale en individuele begeleiding is dat veel meer.'

Wat is de rol van de leerkracht?

'Feedback en nog eens feedback. Leerkrachten zullen focussen op de essentie. Weg met de kerstboomversiering. We gaan terug naar de kerndoelen. Een sterke focus op individuele opdrachten en dan daarop feedback geven. "Stop teaching, make them work", is dezer dagen een goed adagium. Dat zal ook vaak in kleinere groepjes zijn.'

'Elke leerkracht moet ook een school-telefoonnummer krijgen. Vandaag worden privacyregels geschonden: persoonlijke nummers worden – goedbedoeld – doorgegeven, er wordt onbewaakt via Facebook gecommuniceerd. Dat houdt risico's in. Afspraken over een centraal leer- en communicatieplatform zijn dus cruciaal. Toch zal er variatie nodig zijn om bijvoorbeeld bepaalde kansengroepen toch apart te benaderen.'

Wat met examens en toetsen?

De minister zal bewuste keuzes moeten maken over de laatste examens. Veel leerlingen zullen aan zelftoetsing moeten doen. Ook daar heeft de leerkracht de functie om feedback te geven.

SECTOREN

⊕ Technisch werkloos door virus

Om uitkeringen tijdelijke werkloosheid werkgebrek wegens economische redenen te kunnen krijgen, moeten werknemers in principe voldoen aan de gewone toelaatbaarheidsvoorwaarden die gelden voor volledige werkloosheid.

Van 01.02.2020 tot 30.06.2020 zijn de werknemers die tijdelijk werkloos worden gesteld wegens economische redenen evenwel vrijgesteld van de wachttijd. Dat betekent dat ze onmiddellijk recht op uitkeringen hebben zonder een aantal dagen arbeid in loondienst of gelijkgestelde dagen te hoeven bewijzen (zoals voor werknemers in tijdelijke werkloosheid wegens overmacht).

Leerlingen zijn vrijgesteld van wachttijd en hebben onmiddellijk recht op uitkeringen. Meer informatie vindt u in infoblad T2 'tijdelijke werkloosheid - COVID-19 (coronavirus)'.
[Meer informatie](#)

Bij tijdelijke werkloosheid krijgen de werknemers een bedrag gelijk aan 65% van hun gemiddelde begrensde loon (begrensd tot 2.754,76 euro per maand). Tot 30 juni 2020 wordt het bedrag van de uitkering tijdelijke werkloosheid naar 70% van het gemiddelde begrensde loon gebracht.

Werknemers krijgen een daguitkering tussen € 55,59 (minimum) en € 74,17 (maximum). Voor leerlingen is het bedrag van de uitkeringen forfaitair.

Voor een volledige maand krijgt een werknemer gemiddeld 26 daguitkeringen.

Werknemers die tijdelijk werkloos worden gesteld wegens overmacht (reden 'coronavirus'), krijgen naast de werkloosheidsuitkering een supplement van 5,63 euro per dag, ten laste van de RVA. Werknemers die tijdelijk werkloos worden gesteld wegens werkgebrek op grond van economische oorzaken, hebben ook recht op een supplement van minstens € 2 ten laste van de werkgever (of van het fonds voor bestaanszekerheid), naast hun werkloosheidsuitkering voor elke werkloosheidsdag.

Op die bedragen wordt een bedrijfsvoorheffing van 26,75% ingehouden.

Meer info via:

<https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/e1-0>

Werkloos? Laat u inschrijven bij HVW voor uw uitkering, dat kan digitaal, alle uitleg vind je via:

<https://www.hvw-capac.fgov.be/nl>

<https://www.hvw-capac.fgov.be/nl/nieuws>

<https://www.hvw-capac.fgov.be/nl/coronavirus>

Het ingevulde formulier kunt u dan naar HVW sturen

⊕ Is besmetting een beroepsziekte?

Als u in de zorgsector werkt en u krijgt zelf corona omdat u besmet bent geraakt door een patiënt, dan krijgt u een vergoeding.

Dat meldt Fedris, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's.

Covid-19, dat is de ziekte die veroorzaakt wordt door het nieuwe coronavirus, zal namelijk gelden als beroepsziekte bij het zingend personeel.

Wie komt er in aanmerking?

Het gaat trouwens niet alleen om verpleging, verzorgers en artsen, maar ook ambulanciers, logistiek en ander personeel op een vloer met coronapatiënten en stagiairs. Als er in een verzorgingsinstelling, zoals een rusthuis, twee of meer gevallen van het virus zijn voorgekomen in een zogenaamde cluster, dan komt het personeel in aanmerking.

Op dat moment kan het personeel namelijk rekenen op 90 procent van het bruto basisloon, bij tijdelijke arbeidsongeschiktheid. De mutualiteiten betalen bij ziekte een stuk minder. Het basisloon wordt berekend op het loon van vier kwartalen, een jaar dus, geleden. Het maximum is 3.730 euro per maand. Blijvende medische problemen?

Als het om blijvende medische problemen, komt er een vergoeding, terwijl de verzorgende verder werkt, bovenop het loon.

Aanvragen moeten rechtstreeks bij Fedris worden ingediend, maar er moet ook een aangifte van arbeidsongeschiktheid worden ingediend bij werkgever en ziektefonds, zoals bij alle ziektes. Overheidspersoneel doet aangifte via de werkgever.

⊕ Verpleegkundigen zijn helden

Verpleegkundigen verdienen ook een sociaal en arbeidsrechtelijk eerbetoon

Sam Callebaut is ambtenaar bij de Vlaamse overheid, maar schrijft deze bijdrage ten persoonlijke titel. Zijn partner werkt als verpleegkundige op de spoeddienst van het AZ Sint-Lucas in Gent.

In onzekere tijden worden 's lands verpleegkundigen in de bloemen gezet. Applaus, steunbetuigingen op sociale media en spandoeken aan ziekenhuizen zijn warme gebaren van hulde en respect, en een hart onder de riem voor zij die in moeilijke omstandigheden het beste van zichzelf geven.

Toch klinkt de vraag of we niet méér kunnen doen. En of verpleegkundigen ook geen sociaal en arbeidsrechtelijk eerbetoon verdienen. Want is het rechtvaardig dat een beroepsgroep die de samenleving door deze benarde momenten loodst, dat ook in benarde arbeidsomstandigheden moet doen?

Het sociaal statuut van de verpleegkundige kent in ons land verschillende invullingen, maar is over het algemeen weinig aantrekkelijk. Het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg en de KU Leuven

berekenen dat verpleegkundigen in Belgische ziekenhuizen gemiddeld 9,4 patiënten moeten verzorgen. De westerse verzorgingsstaat België doet daarmee slechter dan de internationale veiligheidsnorm van maximaal 8 patiënten. Het resultaat van deze overmatige en ronduit onveilige werkdruk is dat onze verpleegkundigen onvoldoende tijd hebben om patiënten van noodzakelijke zorg te voorzien. En dat hun professioneel welzijn daalt. Zo'n 36 procent van de verpleegkundigen dreigt met een burn-out te kraken onder het werk.

Ook financieel zijn verpleegkundigen niet te benijden. Hun loon varieert al naargelang het diploma, anciënniteit en werktijden. Wie vandaag onder het IFIC-classificatiesysteem start met een HBO5-diploma, ontvangt een loon van ongeveer 2.300 euro bruto. Een bachelor verpleegkunde geeft recht op een startersloon van ongeveer 2.500 euro. Na 15 jaar anciënniteit geven deze diploma's recht op respectievelijk ongeveer 3.300 en 3.600 euro. Zelfs met aanvullende premies uit ploegenarbeid (20 procent voor avonddienst, 35 procent voor nachtwerk), zijn dat bezwaarlijk vetpotten te noemen.

Moeilijk sociaal leven

Het ploegensysteem pleit tegen de aantrekkelijkheid van het beroep. Vroege en late diensten worden zonder veel regelmaat afgewisseld met nachtwerk. Verplicht werken tijdens het weekend en feestdagen, en beperkingen op verlofstelsels zijn vaak moeilijk te verzoenen met gezin en privéleven. Waar verpleegkundigen verstek moeten laten voor bijeenkomsten met familie of vrienden, vallen zij sociaal vaak uit de boot.

Ons land heeft te weinig verpleegkundigen. En volgens het Kenniscentrum zullen de Belgische ziekenhuizen de komende jaren duizenden extra verpleegkundigen nodig hebben. De overheid moet daarom fors investeren zodat ziekenhuizen een aantrekkelijke, veilige en aangename werkomgeving voor verpleegkundigen kunnen creëren.

Een land in budgettaire zwaar weer moet financiële prioriteiten stellen. De federale regering moet een aanzienlijke begrotingskloof dichten en zal wellicht in haar dienstverlening besparen. Afgelopen jaren heeft zij meer dan eens diep in de middelen van de zorginstellingen gesneden.

Op een moment dat het openbare leven stilvalt, maakt deze crisis duidelijk wat van essentiële maatschappelijke meerwaarde is: de harde, niet-aflatende ijver van duizenden verpleegkundigen in onze zorginstellingen. Beleidsmakers drukken hun dank en bewondering uit. Zij hebben ook de kans een erkentelijk beleid te voeren. Het zou sociaal rechtvaardig zijn dat deze crisis voor een opwaardering van het statuut van de verpleegkundigen zou zorgen. En dat zij minstens in de komende begrotingsoefeningen ontzien worden van verdere verlamme besparingen. Want zij zijn dat waard.

De overheid moet fors investeren zodat ziekenhuizen een aantrekkelijke, veilige en aangename werkomgeving voor verpleegkundigen kunnen creëren.

⊕ Mogen bouwbedrijven werken?

Terwijl een resem grote bouwbedrijven hun werven hebben stilgelegd, blijven veel kleinere aannemers doorwerken. 'Dat houdt niet alleen gezondheidsrisico's in, ze gebruiken ook al onze bouwmaterialen op', klinkt het.

Veel mensen verbazen zich erover dat bouwwerven in tijden van semi-lockdown gewoon blijven doorgaan. Op sociale media circuleren tientallen berichten van Vlamingen die vanop hun ophokplek zien hoe werklieden zonder afstand te houden zware bouwmaterialen dragen, met vier uit een bestelbusje stappen of schouder aan schouder zitten te schaften.

Van de overheid mogen bouwbedrijven voorlopig gewoon blijven werken, maar dan wel op voorwaarde dat de werklieden te allen tijde de voorgeschreven anderhalve meter afstand houden.

'Veel hangt af van het soort werk dat er wordt gedaan', zegt Jean-Pierre Waeytens, gedelegeerd bestuurder van sectororganisatie Bouwunie, waar de vragen van aannemers en andere werkgevers uit de sector dezer dagen binnenstromen. 'Om een raam te plaatsen, bijvoorbeeld, moet je met twee zijn en daarbij is het ook moeilijk om afstand te houden. Maar daarnaast zijn er wel degelijk taken die je alleen of met de voorgeschreven afstand kunt uitvoeren.'

'Sommige aannemers hebben het werk zo georganiseerd dat hun werknemers elk op een andere verdieping van een bouwproject of zelfs op een andere werf werken. Er zijn er ook die een deel van hun personeel op non-actief hebben moeten zetten om sociale afstand te kunnen garanderen.'

Over een dikke week is het beton op en zullen alle aannemers wel moeten stoppen met werken. Ook het vervoer zorgt vaak voor problemen. Normaal rijden werklui samen naar een werf, maar in een bestelbusje of werfwagen is het zo goed als onmogelijk om anderhalve meter afstand te houden. Werknemers elk apart op pad sturen, is ook al niet evident.

'Vorige week had ik een aannemer aan de lijn die dertig mensen in dienst heeft en over veertien bestelwagens beschikt', vertelt Waeytens. 'Omdat ze nu niet met twee in dezelfde wagen mogen, kan hij maar veertien mensen aan het werk houden en heeft hij de rest naar huis moeten sturen. Misschien dat er in zo'n geval nog wel een paar met hun eigen auto naar de werf kunnen rijden, maar in onze sector zijn er blijkbaar heel wat werknemers zonder rijbewijs.'

Nu is het zeker niet zo dat alle bouwondernemers perse aan de slag willen blijven. Sommigen werken vooral verder omdat ze door hun opdrachtgevers onder druk worden gezet. De angst voor schadeclaims zit er bij velen diep in.

'Er zijn inderdaad opdrachtgevers die hun aannemer smeken om door te gaan', zegt Waeytens. 'Vandaar dat er de voorbije dagen bouwondernemers waren die opriepen om de hele sector stil te leggen. Dan zou er tenminste duidelijkheid zijn.'

'Aan de andere kant zijn er ook bouwbedrijven die zich sterk maken dat ze alle veiligheidsmaatregelen kunnen respecteren en die echt verder willen blijven werken. Ook al omdat ze de vaste kosten niet zouden kunnen dragen in het geval van een wekenlange sluiting. Wordt de hele bouw stilgelegd, dan moeten er ook in één keer 200.000 werknemers gaan stempelen. En dan heb ik het nog niet over alle zelfstandigen die zonder inkomsten vallen.'

Solidariteit opbrengen

Toch sloten een paar grote bouwondernemingen afgelopen week op eigen initiatief hun werven af. Een ervan is de West-Vlaamse Groep Huyzentruyt, die zo'n 500 werven over heel Vlaanderen heeft.

'Om te beginnen vonden wij het moeilijk om de voorgeschreven sociale afstand te garanderen', zegt ceo Thomas Van Poucke. 'Als we een ploeg metselaars honderd kilometer verderop naar een werf sturen, zitten zij een uurlang samen in de bestelwagen. Dat mag dus niet meer. Onze werfleiders, die een tiental werven per dag bezoeken, komen dan weer met ontzettend veel mensen in contact en zijn zelf ook een potentiële bron van besmetting. Dat is een van de belangrijkste redenen waarom we onze verantwoordelijkheid hebben genomen.'

Wat ook heeft meegespeeld, is de verwachting dat de sector straks vanzelf zal stilvallen omdat er simpelweg geen bouwmaterialen meer voorhanden zijn. 'Voor ons was het vorige week al duidelijk dat de levering van de nodige materialen onvermijdelijk zal stoppen', zegt van Poucke. 'In Italië en Frankrijk worden fabrieken stilgelegd die producten maken die niet essentieel zijn.'

'Onze onderaannemers geraakten ook steeds moeilijker aan beton. Veel cement, de belangrijkste grondstof voor beton, komt uit Polen en Frankrijk, twee landen die in lockdown zijn. Maar ook tegels, die vaak vanuit Turkije over Italië naar België worden vervoerd, worden schaars. Daarom vonden wij het verstandiger om het werk neer te leggen en over een aantal weken op een degelijke manier weer op te starten.'

Wel vrezen Van Poucke en andere grote bouwondernemers dat een vlotte heropstart moeilijk wordt als zoveel aannemers (en onderaannemers) nu blijven doorgaan. 'Wie nog blijft werken, brengt onze hele sector in de problemen', zegt Van Poucke. 'Ze gebruiken al onze voorraden bouw materiaal op en dat zal de heropstart van de hele sector straks enorm bemoeilijken en vertragen. En waarom? Over een dikke week is het beton toch op en zullen ze noodgedwongen moeten stoppen. Ik begrijp natuurlijk dat sluiten financiële gevolgen heeft, maar nu moet iedereen een beetje solidariteit opbrengen.'

Vandaag liet ABVV Bouw weten dat het 'de moedige en radicale maatregelen van een aantal grote bouwondernemingen, die er spontaan voor kozen om alle activiteiten stop te zetten' toejuicht. 'Ook andere kleinere bedrijven laten het gezond verstand spreken', staat in het persbericht te lezen. 'Zo

vermijden ze dat hun werknemers onverstandige risico's nemen en wachten ze op het einde van de pandemie om hun activiteiten, onder de best mogelijke omstandigheden, te hervatten.'

⊕ Preventiemaatregelen corona

De FOD Werkgelegenheid heeft op haar website een [kort overzicht](#) gepubliceerd van de arbeidsrechtelijke gevolgen van het coronavirus. Tegelijk worden de preventiemaatregelen opgesomd.

Welke preventiemaatregelen kan de werkgever nemen?

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wijst op een aantal preventieve maatregelen die op de werkvloer best worden genomen om de verspreiding van het coronavirus op de werkplek zo goed mogelijk tegen te gaan.

Het gaat onder meer om maatregelen die betrekking hebben op:

- het voorzien van propere en hygiënische werkplekken (zoals bureautafels, toetsenborden) door deze regelmatig te ontsmetten;
- het toepassen van een goede handhygiëne door werknemers door het voorzien van handontsmettingsmiddelen op zichtbare plaatsen;
- het voorzien van een goede respiratoire hygiëne op de werkplek door het gebruik van papieren zakdoekjes ingeval van hoesten en niezen;
- het informeren van werknemers dat ze zich met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts beter niet naar de werkplek begeven;
- het voorzien van thuiswerk in een aantal gevallen (bv. bij recent bezoek aan de regio's waar het virus zich verspreidt);
- het voorzien van instructies ingeval iemand ziek wordt met een vermoeden van het hebben van het coronavirus.

Een uitgebreide opsomming van de verschillende preventiemaatregelen op de werkvloer vindt u in dit [advies van de WHO](#).

Wat is de situatie van een werknemer die verhinderd is om het werk te hervatten omdat hij in quarantaine is geplaatst of omdat hij niet huiswaarts kan keren wegens een annulering van zijn terugvlucht?

Een werknemer met vakantie of na de beëindiging van een opdracht om professionele redenen in het buitenland en die daar "vastzit" als gevolg van een annulering van zijn terugvlucht, kan het bestaan van overmacht inroepen waardoor de werkhervatting verhinderd wordt. Hetzelfde geldt wanneer de werknemer in quarantaine wordt geplaatst.

De schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst omwille van overmacht wordt geregeld door artikel 26 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten. Onder overmacht wordt verstaan, een plotse, onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van partijen, die de uitvoering van de overeenkomst tijdelijk en volledig onmogelijk maakt.

Wat moet de werknemer doen?

Zo snel mogelijk zijn werkgever verwittigen. Indien de werknemer zijn werkgever niet verwittigt terwijl hij toch de mogelijkheid heeft om dit te doen, dan zou de werkgever dit kunnen beschouwen als een ongewettigde afwezigheid.

Wat is de aard van zijn afwezigheid?

De uitvoering van de overeenkomst is geschorst omwille van overmacht en de werknemer is dus niet ongewettigd afwezig. De afwezigheid van prestaties heeft evenwel de afwezigheid van loon tot gevolg. Onder bepaalde voorwaarden kan de werknemer echter uitkeringen genieten die door RVA uitbetaald worden wegens [tijdelijke werkloosheid ingevolge overmacht](#). De werkgever die de overmacht inroept, moet hiervan zo snel mogelijk een elektronische aangifte doen bij het werkloosheidsbureau van de

exploitatiezetel. Daarnaast moet hij ook nog een schriftelijke aanvraag tot erkenning van de overmacht indienen met een gedetailleerde uitleg waaruit blijkt dat de werkloosheid is veroorzaakt door overmacht, veroorzaakt door het coronavirus.

In voorkomend geval kan de werknemer verkiezen om, mits akkoord van zijn werkgever, deze dagen om te zetten in verlofdagen (onmogelijk in geval van een regime van collectieve vakantie in de onderneming) en zo het recht op zijn loon weer te verkrijgen.

Wat kan een werkgever doen bij de terugkeer van de werknemer uit een gebied dat getroffen is door het coronavirus?

De arbeidswetgeving laat niet toe dat een werkgever een medisch attest vraagt aan werknemers die terugkeren uit een gebied dat getroffen is door het coronavirus. De werkgever kan alleen de echtheid van de arbeidsongeschiktheid nagaan maar niet de arbeidsgeschiktheid.

Zolang het niet vaststaat dat de werknemer arbeidsongeschikt is via een attest van een behandelend arts of de arbeidsarts, kan de werkgever hem de toegang tot de werkvloer dan ook niet weigeren.

Gelet op de verplichting van de werkgever om als een goed huisvader erover waken dat de arbeid wordt verricht in behoorlijke omstandigheden met betrekking tot de veiligheid en de gezondheid van de werknemer, zal hij uiteraard wel binnen de wettelijke grenzen bepaalde maatregelen kunnen nemen. Zo zal de werkgever in overleg met de werknemer kunnen beslissen om het werk tijdelijk anders te organiseren (b.v. thuisarbeid of telewerk, gebruik van andere lokalen, ...).

De werkgever kan de kennelijk zieke werknemer vragen om, met het oog op de veiligheid van de andere werknemers naar huis te gaan om uit te zieken en hem aanraden om zich te laten verzorgen. De werkgever kan, indien hij van oordeel is dat de toestand van de werknemer de risico's die verbonden zijn aan de werkpost onmiskenbaar verhoogt, contact opnemen met de arbeidsarts, die dan oordeelt of het noodzakelijk is de werknemer aan een gezondheidsbeoordeling bij hem te onderwerpen. De werknemer dient hier dan onverwijld gevolg aan te geven.

Wat is de situatie van een werknemer die als gevolg van het coronavirus ziek wordt?

De situatie is anders wanneer een werknemer als gevolg van het coronavirus ziek wordt en daardoor verhinderd wordt te werken. In dat geval is de onmogelijkheid om te werken te wijten aan de arbeidsongeschiktheid van de werknemer en zijn de 'gewone regels' in dat kader (dchorsingen van de arbeidsovereenkomst - ziekte en ongeval) van toepassing. Zo zal de arbeidsongeschikte werknemer in principe gedurende een bepaalde periode recht hebben op gewaarborgd loon ten laste van zijn werkgever.

Wat is de situatie van een werkgever die, als gevolg van het coronavirus, zijn activiteiten tijdelijk niet meer kan uitoefenen?

In dergelijk geval is het de werkgever die verhinderd is om werk te verschaffen aan zijn werknemers door een omstandigheid die een situatie van overmacht vormt, namelijk een plotse, onvoorziene gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van partijen, die de uitvoering van de overeenkomst tijdelijk en volledig onmogelijk maakt. De uitvoering van de overeenkomst is dus eveneens geschorst omwille van overmacht zoals bepaald door artikel 26 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Wanneer een werkgever, omwille van redenen van overmacht, niet in staat is om zijn personeel tewerk te stellen, kan hij zijn personeel in [tijdelijke werkloosheid wegens overmacht](#) plaatsen, mits naleving van bepaalde formaliteiten, en deze maatregel kan zowel voor de werklieden als voor de bedienden worden ingevoerd. Tijdens deze periode kunnen de werknemers in beginsel een uitkering van de RVA genieten. De werkgever die de overmacht inroept, moet hiervan zo snel mogelijk een elektronische aangifte doen bij het werkloosheidsbureau van de exploitatiezetel. Daarnaast moet hij ook nog een schriftelijke aanvraag tot erkenning van de overmacht indienen met een gedetailleerde uitleg waaruit blijkt dat de werkloosheid is veroorzaakt door overmacht, veroorzaakt door het coronavirus.

Meer informatie:

- Contact Center van de Arbeidsinspectie - Toezicht op de sociale wetten: 02 233 35 55 55 en info.tsw@werk.belgie.be.

- Voor meer informatie in verband met de te volgen procedures ten aanzien van de rva, verwijzen we naar de website van de rva (www.rva.be) en naar het nieuwsbericht van de rva over het coronavirus.
- Voor algemene informatie in verband met het coronavirus, verwijzen we naar de volgende website van de FOD Volksgezondheid: www.info-coronavirus.be/nl.

VARIA

⊕ Wat verandert er deze maand?

Elke maand verandert er wat aan de wetgeving. Dit verandert op 1 april.

- **Anticonceptie gratis voor vrouwen tot 25 jaar**

Anticonceptiemiddelen worden gratis voor vrouwen tot 25 jaar. De morning-afterpil wordt volledig gratis, ongeacht de leeftijd. Het gaat om een beslissing van minister van Volksgezondheid Maggie De Block waarvan het koninklijk besluit midden februari werd goedgekeurd.

De maatregel maakt deel uit van het budget van de gezondheidszorg voor 2020, dat eind vorig jaar werd goedgekeurd. De maximumleeftijd voor de tegemoetkoming 'contraceptie bij jongeren' wordt opgetrokken van 20 naar 24 jaar, en de leeftijdsgrens voor de tegemoetkoming van de morning-afterpil van 21 jaar, wordt geschrapt.

- **Hoger remgeld bij niet-geconventioneerde kinesitherapeuten**

Begin deze maand was 84,5 procent van de kinesitherapeuten toegetreden tot de laatste overeenkomst tussen de beroepsgroep en het Riziv die sinds begin dit jaar van kracht is. Dat meldt het Riziv.

Een van de gevolgen daarvan is dat de terugbetaling voor geneeskundige verzorging van alle verstrekkingen door niet-toegetreden kinesitherapeuten vanaf 1 april met een kwart verminderd wordt. Dat betekent dus dat de eigen bijdrage van de patiënt, het remgeld, hoger zal liggen. Patiënten zullen bij die kinesitherapeuten mogelijk ook toeslagen moeten betalen op de tarieven die de kinesisten kunnen aanrekenen. Het hoger remgeld geldt niet voor patiënten die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming.

De verhoging van het remgeld geldt tot het einde van de overeenkomst, dus tot eind 2021.

- **Belfius en BNP Paribas Fortis trekken tarieven op**

BNP Paribas Fortis en overheidsbank Belfius trekken vanaf april een aantal banktarieven op.

Bij Belfius verhogen de tarieven voor manuele overschrijvingen. Het tarief stijgt van 1,25 euro naar 2 euro per manuele overschrijving. Klanten blijven wel recht hebben op 24 gratis manuele overschrijvingen per jaar. Ook de portkosten voor rekeninguittreksels stijgen. Per verzending stijgt het tarief van 1,70 euro naar 2 euro. Bij Belfius is te horen dat er heel wat gratis en niet-digitale tarieven bestaan.

Klanten van 70 jaar en ouder zijn bovendien vrijgesteld, heeft Belfius beslist. Ze kunnen onbepaald manuele overschrijvingen doen met een Comfort-rekening. De verzending van rekeninguittreksels wordt bovendien gratis, als dat eenmaal per maand gebeurt.

BNP Paribas Fortis rekent klanten vanaf 1 april 2 euro aan per papieren overschrijving.

Minister van Consumentenzaken Nathalie Muylle (CD&V) had na de aankondiging van BNP Paribas Fortis laten weten dat ze de prijzen voor papieren overschrijvingen "buitensporig" vindt.

- **Lagere retributie in pleziervaartsector**

De tarieven voor het aanvragen van registratiebrieven en handelsplaten voor plezierboten gaan op 1 april omlaag. De prijsdalingen zijn een gevolg van een reeks administratieve vereenvoudigingen en van de bijkomende digitalisering. Het kabinet van minister voor de Noordzee Philippe De Backer (Open VLD) wijst er wel op dat, “gelet op de huidige situatie om alles ondertekend en gepubliceerd te krijgen dit met enkele dagen vertraging kan ingaan”.

Na de nieuwe wet op de pleziervaart, die intussen twee jaar oud is, kwam er ook een unieke registratiebrief. Die kwam in de plaats van de vlaggenbrieven op zee en immatriculatie documenten op de binnenwateren. Door de aanvraagprocedure te vereenvoudigen en volledig te digitaliseren, kunnen extra kosten worden bespaard.

Bovendien zal het aantal aanvragen verminderen. De nieuwe wet schrijft immers een band met België voor om een pleziervaartuig onder Belgische vlag te kunnen inschrijven. Dat zal het aantal buitenlandse – “vaak dubieuze” – aanvragen doen dalen, net als de werklust, verwacht De Backer.

Vanaf 1 april zal de retributie voor vaartuigen van de kleinzeilerij dalen naar 30 euro. Die voor de overige vaartuigen zal 50 euro bedragen. Voordien was dat nog 150 euro. De handelaars in pleziervaartuigen kunnen vanaf maart handelaarsplaten aanvragen voor proefvaarten of demonstratievaarten. De prijs bedraagt 150 euro per plaat en 75 euro per verlenging.

⊕ Verkiezingen mei 2019

Premier Wilmès heeft samen met de partijvoorzitters de volmachten vastgelegd waarmee ze het komende halfjaar wil regeren. Volgens grondwetsspecialist Hendrik Vuye krijgt de regering hiermee carte blanche om zeer verregaande maatregelen te nemen. “Sommigen zijn de democratische pedalen kwijt”, zegt hij.

Zij hielden een eerste vergadering van premier Sophie Wilmès (MR) met tien partijvoorzitters – behalve die van N-VA, die fractieleider Peter De Roover stuurde. Vanaf nu zullen zij wekelijks samenkomen om de volmachten op te volgen waarmee de federale regering de coronacrisis wil bestrijden. Volmachten zijn bedoeld om snel maatregelen te kunnen nemen, zonder telkens met het parlement af te toetsen.

“Maar de regering gaat daar nu wel heel ver in”, reageert grondwetsspecialist Hendrik Vuye (universiteit van Namen), die het wetsvoorstel dat de verschillende volmachten oplijst al kon inkijken.

“Elke democratische controle verdwijnt hierdoor. Niet alleen het parlement wordt buitenspel gezet, ook de adviesbevoegdheid van de Raad van State verdwijnt.”

Achteraf stemmen

Vuye vindt dat vooral zorgwekkend omdat de regering heel verstrekkende bevoegdheden krijgt. “Ze mag alle maatregelen nemen, zelfs mensen van hun vrijheid beroven of de vrijheid inperken”, zegt hij. “Dat gaat over fundamentele rechten en vrijheden, en daarop is nu geen enkele democratische controle mogelijk. Daarmee gaat deze regering veel verder dan de regering-Dehaene bijvoorbeeld, die in 1996 met volmachten bestuurde. Dat ging toen enkel over duidelijk afgebakende economische maatregelen. Nu krijgt de regering carte blanche, met enkel een vaag doel: de coronacrisis bestrijden. Bovendien is het heel onduidelijk wat de regering hiermee wil doen dat nog niet mogelijk zou zijn op basis van de bestaande crisiswetgeving.”

In het wetsvoorstel is voorzien dat het parlement achteraf wel nog over de maatregelen moet stemmen.

“Maar dat is een jaar later”, aldus Vuye. “Dat is vijgen na Pasen.”

En er is ook nog een andere vorm van controle, namelijk het wekelijkse overleg van de premier met de voorzitters. “Maar waarom staat dat niet in de wettekst? Dit is een junta van de partijvoorzitters, die bovendien achter gesloten deuren plaatsvindt en waar ook Vlaams Belang en PVDA niet welkom zijn. Daarom is het parlement net zo belangrijk, omdat het in alle openheid gebeurt. Volgens mij zijn enkelen hier de democratische trappers kwijt. Deze maatregelen missen elke democratische legitimiteit.”

Voor de rechtbank

Collega-grondwetsspecialist Stefan Sottiaux (KU Leuven) is het ermee eens dat deze regering democratische legitimiteit mist. Maar volgens hem heeft dat vooral te maken met de samenstelling. “Het is nog nooit gebeurd dat een minderheidsregering met volmachten bestuurt”, zegt hij. “Hiermee zitten we op een democratisch minimum. Maar de maatregelen die de regering met volmachten neemt, kunnen achteraf wel nog altijd via de rechtbank worden aangevochten. Het is niet dat je als burger compleet machteloos staat. Ook de mensenrechten gelden nog én het parlement moet achteraf nog goedkeuring geven.”

Vandaag komen de Kamerfractieleden bijeen om het wetsvoorstel te bespreken. Als alles goed gaat, wordt het donderdag in de Kamer gestemd.

Wat valt onder de volmachten?

- Alle maatregelen om de verdere verspreiding van het virus onder de bevolking tegen te gaan.
- Steun bieden aan economische sectoren.
- Energiebevoorrading vrijwaren.
- Continuïteit van de economie garanderen.
- Arbeidsrecht en sociale zekerheid aanpassen om de werknemers te beschermen.
- Bij gerechtelijke procedures mogen de termijnen en voorwaarden worden aangepast zodat de rechtbanken hun werk kunnen doen.
- De maatregelen mogen geen afbreuk doen aan de koopkracht van de gezinnen en aan de bestaande sociale bescherming.
- Belastingen en bijdragen aan de sociale zekerheid mogen niet worden aangepast.

⊕ Sociale verkiezingen 2020

De sociale verkiezingen van mei zijn voor een onbepaalde periode uitgesteld.

De vierjaarlijkse sociale verkiezingen die dit jaar zouden gehouden worden tussen 11 en 24 mei worden voor onbepaalde tijd uitgesteld. De sociale partners van de Groep van Tien hebben een informele consensus bereikt over de collectieve opschorting van de sociale verkiezingsprocedure.

Door de coronacrisis is de normale werking van vele ondernemingen zwaar verstoord. Omwille van de grote fysieke afwezigheid van werknemers op de werkvloer wordt de organisatie van sociale verkiezingen en de voortzetting van de lopende procedure onmogelijk. Daarover kwam een consensus tot stand tussen de organisaties van werkgevers en werknemers in de Groep van Tien. Het uitstel van de verkiezingen, tot wellicht na de zomer, wordt zo snel mogelijk bekrachtigd en verankerd in een nieuwe wet.

De procedure wordt opgeschort of stilgelegd vanaf dag X+36. Dit betekent dat de voortgang van alle procedurestappen die na X+35 vallen uitgesteld worden tot een nog nader te bepalen datum.

De lopende verkiezingshandelingen moeten nog worden verdergezet tot en met dag X+35, de dag van de indiening van de kandidatenlijsten. De verplichte eerste aanplakking van de kandidatenlijsten die de werkgever moet doen op dag X+40 wordt uitgesteld.

De bestaande CPBW's en OR blijven in functie tot de verkiezingen. Ook de beschermingsperiode van kandidaten en leden van CPBW en OR wordt verlengd en de beschermingsvergoeding bij ontslag verhoogd, tenzij hierover een akkoord kan worden bereikt.

⊕ De Spaanse griep

Begin 1918 kregen de eerste soldaten koorts en een onschuldige keelpijn, een halfjaar later was de 'Spaanse griep' veranderd in een dodelijke pandemie. Een op de drie aardbewoners werd ziek. Er vielen uiteindelijk 50 miljoen doden. Hoe kon het virus zo om zich heen grijpen?

Bij het oorlogsgeweld voegde zich in 1918 nog een vijand: een onvoorspelbare ziekte die grote delen van de wereldbevolking te pakken nam. De Duitse generaal Erich Ludendorff riep achteraf zelfs dat de Spaanse griep hem de overwinning had gekost. Hoewel dat een makkelijk excuus was, heeft het virus wel een rol gespeeld in de strijd. In maart van dat jaar stonden de centralen er goed voor: ze hoefden niet meer aan het oostfront te vechten nu er vrede was met Rusland; hun offensief in het westen was succesvol, en het moreel aan geallieerde kant was ingestort. Maar in april brak er een griep uit die hun

soldaten velde. Ook aan geallieerde zijde sloeg het virus toe, dus Ludendorffs klacht lijkt op het eerste gezicht onterecht. Waarschijnlijk bleef de griep wel langer actief in Oostenrijk-Hongarije en hebben de centralen er meer last van gehad – in die zin had Ludendorff een punt.

Eerst nog geen paniek

De ziekte kan zijn begonnen in het voorjaar van 1918 in de Verenigde Staten. Op 4 maart meldde een kok in Camp Funston in Kansas zich ziek. Hij had een zere keel, hoofdpijn en koorts. In de loop van de dag klaagden steeds meer mannen over dezelfde symptomen. Veel van hen waren afkomstig van het Amerikaanse platteland. Ze werden klaargestoomd voor de loopgraven en zouden worden verscheept naar Europa. Via deze militairen bereikte de ziekte het westelijke front in Frankrijk - en reisde verder. Het virus volgde niet alleen de soldaten, maar ook een groep krijgsgevangenen die door Duitsland aan Rusland werd teruggegeven. En het sprong over op de gewone bevolking: van Spanje tot China begonnen mensen te hoesten.

Toch was er dat voorjaar nog geen sprake van paniek. Velen werden ziek, maar niet ernstig. De sfeer veranderde in augustus, toen de griep een dodelijk karakter aannam. Bij de symptomen voegde zich een longontsteking en de patiënten kregen roestbruine vlekken in het gezicht, die steeds donkerder werden. Ze kleurden blauw, hun handen en voeten werden zwart, ze kregen een delirium van de koorts, soms vielen hun haren en tanden uit. Hun borstkas zwol abnormaal op doordat hun longen aangetast raakten, en uiteindelijk verdronken ze in hun eigen longvocht en bloed. De ziekte – die zich kenmerkte door een speciale geur – gedroeg zich als een sluipmoordenaar. Het ene moment leek er nog niets aan de hand, het volgende was de patiënt reddeloos verloren. Razendsnel vloog het virus over de wereld: Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Europa en Azië vielen eraan ten prooi. Zelfs zeer afgelegen gebieden bleven niet gespaard.

Lees verder via: <https://www.historischnieuwsblad.nl/nl/artikel/48851/de-sluipmoordenaar-van-de-eerste-wereldoorlog.html>

✚ Coronataks op grote vermogens

De PVDA stelt voor om een uitzonderlijke coronataks te heffen op vermogens van meer dan 3 miljoen euro om de gezinsinkomens te beschermen tijdens de coronacrisis. “De coronacrisis is in de eerste plaats een gezondheids crisis. Maar ook steeds meer een sociale crisis, nu een miljoen mensen op technische werkloosheid dreigen te komen. Het is heel belangrijk nu al maatregelen te nemen om de inkomens te beschermen”, zegt Peter Mertens, voorzitter van de PVDA.

“In tijden van crisis stellen de kwesties van verdeling en herverdeling zich des te scherper. Aan de ene kant komt het inkomen van honderdduizenden gezinnen in gedrang. Aan de andere kant is massa’s geld geparkeerd bij een handvol multimiljonairs. Een eenmalige belasting van 5% op de vermogens van de allerrijksten in ons land kan 15 miljard euro vrijmaken. Daarmee kunnen we de uitkeringen voor economische werkloosheid verhogen en het inkomen garanderen van alle werknemers die door de crisis getroffen worden”, aldus Peter Mertens.

Uit voorlopige schattingen blijkt dat meer dan 1 miljoen werknemers economisch werkloos zullen worden. De regering voorziet voor hen slechts 70% van hun loon, berekend op een loonplafond van 2.750 euro bruto, en een dagelijkse bonus van 5 euro. De gemiddelde werknemer zal hierdoor tot 500 euro per maand verliezen. En in een aantal sectoren zullen de werknemers daar zelfs geen recht op hebben.

“De voorbije dagen ontving ik honderden getuigenissen van mensen die zich ernstig zorgen maken”, vertelt Peter Mertens. “Ze weten niet hoe ze de maand gaan rondkomen. De overheid belooft veel aan de lobby van het grootbedrijf. We moeten zien dat de werkende klasse niet in de kou blijft staan. De mensen verwachten een antwoord op hun problemen. Wij willen dat het recht op economische werkloosheid uitgebreid wordt tot alle werknemers, dus ook naar jobstudenten, bedienden en uitzendkrachten. Zodat geen enkele werknemer in de kou blijft staan. We willen dat tijdens de crisisperiode honderd procent van het inkomen gegarandeerd wordt en het loonplafond waarop de uitkering berekend wordt, verhoogd wordt tot het gemiddelde loon. Dat is 3.558 euro bruto.”

Marco Van Hees, de belastingspecialist van de PVDA, berekende dat een uitzonderlijke belasting van 5% op multimiljonairs tot 15 miljard euro kan opleveren. De coronataks zou slechts twee procent van de bevolking treffen, maar is cruciaal om de sociale zekerheid te herfinancieren en de kosten van de toegenomen economische werkloosheid op te vangen.

“Een kleine laag van de bevolking is de voorbije jaren veel rijker geworden door het werk van miljoenen werknemers.

Lees verder via: [deze link](#)

BOEKEN

⊕ Ebola, het Killervirus

Wordt het corona-virus even erg als het ebola-virus?

Richard Preston schreef in 2014 een boek over ebola.

Het boek is angstaanjagende 'faction'. Preston schreef een zeer overtuigend en op diepgaand onderzoek gebaseerd boek dat leest als een angstaanjagende thriller. De verwoestende werking van het virus in een lichaam wordt tot in alle gruwelijke details beschreven: er treedt bij het slachtoffer een afschuwelijke biologische meltdown op, waarbij het bloed binnen korte tijd als het ware explodeert uit alle lichaamsopeningen. Preston neemt je mee op een lugubere reis die eind jaren zeventig begint bij patient zero in het donkere hart van Afrika. Ebola, het killervirus beschrijft de heroïsche pogingen van een militair virologenteam om het virus te identificeren en de verspreiding ervan tegen te gaan. Hun dramatische verhaal is verweven met het verhaal over de oorsprong van het virus, door sommigen gezien als de wraak van het tropisch regenwoud.

⊕ Levensstijl als medicijn

Je levensstijl als medicijn. Zo word en blijf je gezond. Door Reginald Deschepper

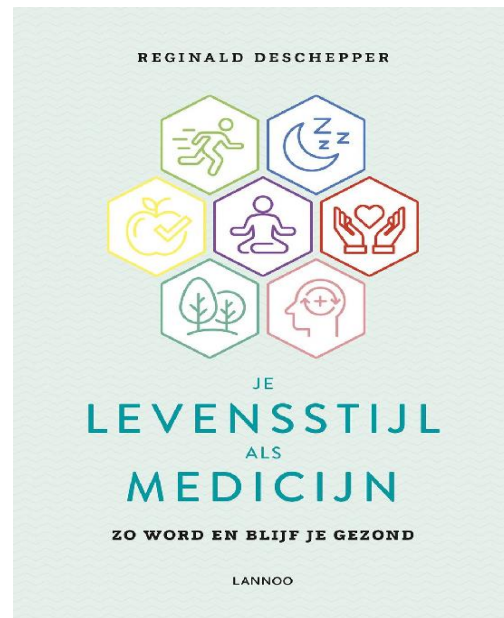
Neem je gezondheid zelf in handen

We leven gemiddeld langer dan ooit tevoren, maar helaas zijn er ook steeds meer mensen chronisch ziek. Diabetes, hart- en vaatziekten, kanker, mentale problemen en andere stressgerelateerde aandoeningen bepalen in ons land het leven van vele honderdduizenden mensen.

Gelukkig is er ook goed nieuws: onderzoek toont namelijk aan dat je zelf heel wat kunt doen om chronische ziektes te voorkomen, of - als je al chronisch ziek bent - je levenskwaliteit kunt verbeteren of de ziekte zelfs omkeren. Lifestyle Medicine is wereldwijd aan een opmars bezig. Het bekijkt gezondheid op de breedst mogelijk manier, en combineert de nieuwste wetenschappelijke inzichten gecombineerd met eeuwenoude traditionele wijsheden uit diverse culturen.

Dit basisboek zet de zeven pijlers van een gezonde levensstijl op een rij: minder stress, meer bewegen, een gezonde voeding, sociale steun, voldoende slaap, een positieve mindset en een gezonde omgeving.

Want als je op elk van deze zeven pijlers inzet, zul je langer, gezonder en vooral gelukkiger leven.

✚ Kapitalisme voor beginners

Het zou een vraagstuk uit een examen wiskunde kunnen zijn: hoe lang moeten de 300.000 kassiersters van Lidl werken vooraleer ze het vermogen van hun grote baas Dieter Schwarz evenaren?

Meneer Schwarz zit op een berg van 37 miljard euro. De vrouwen aan de kassa verdienen gemiddeld 1.300 euro per maand.

Zelfs wie het nieuws maar van op afstand volgt, begrijpt: **de economie** is een universum van haaien en jakhalzen. Maar om de vinger echt op de wonde te leggen heb je een breder **kader** nodig. Daarom schreef de Amerikaanse socioloog Vivek Chibber een inleiding tot het systeem dat zo dominant is dat de media het nog nauwelijks benoemen. *Kapitalisme voor beginners*, ondertussen in meer dan tien talen vertaald, valt uiteen in drie delen. In het eerste legt de auteur uit **waarom kapitalisten en werkende mensen niet dezelfde belangen hebben**. In het tweede zoomt hij in op **de rol die de staat speelt** in dit systeem. In het laatste focust hij op **de rol van de werkende bevolking**. Miljardair Warren Buffet wist het al: **'Klassenoerlog** bestaat en mijn klasse is aan het winnen.' Wie zich daar niet bij wil neerleggen, moet dit boek lezen.

Oorspronkelijke titel: *The ABC's of Capitalism*. Verschenen bij Catalyst/Jacobin, 2018. Vertaald door Marina Mommerency. In samenwerking met *Lava Tijdschrift*, dat het boek voorzag van feiten en cijfers uit België, Nederland en Europa.

⊕ Gelukkig werken

Wie geluk ervaart in het werk is leergieriger, creatiever, productiever, zelfverzekerder en beter bestand tegen veranderingen en stress. Gelukkig werken is dus niet alleen prettiger, maar ook effectiever: het is goed voor jezelf, je collegas en je bedrijf. Dit boek is het eerste in Nederland dat specifiek gericht is op het actief creëren van geluk in het werk. Aan de hand van de methode van het gelukskompas creëer je stap voor stap meer voldoening en geluk in je werk.

De auteurs maken duidelijk welke factoren verklaren of iemand in zijn werk floreert, en geven je met behulp van zelftests inzicht in wat voor jou persoonlijk van belang is. Met behulp van concrete oefeningen oefen je het realiseren van je wensen en dromen. Hierdoor kun je winst boeken in je huidige werkomgeving of je aangescherpte ideeën meenemen naar een volgende werkplek. Gelukkig werken is wetenschappelijk gefundeerd, realistisch en geschreven vanuit enthousiasme en optimisme. In dit boek hebben de praktijk van het coachen op geluk en het geluksonderzoek elkaar gevonden. Onno Hamburger is de bekendste gelukscoach van Nederland. Hij werkt als senior trainer en gelukscoach bij Van Harte & Lingsma. Psycholoog, wetenschapsjournalist en geluksonderzoeker Ad Bergsma promoveerde in 2011 op geluk aan de Erasmus Universiteit.

Onno en Ad werkten eerder samen voor het katern Hart en Ziel van de Volkskrant. Dit boek laat overtuigend zien dat geluk meetbaar, toetsbaar en vooral maakbaar is.

En dan ook nog eens in relatie tot werk. Het is een uiterst behulpzame, praktische en down-to-earth gids en een inspirerend kompas.

Berthold Gunster, auteur van Ja-Maar en Omdenken Ik word persoonlijk en als professional héél gelukkig met het lezen van dit boek. Knap om geluk zo tastbaar te maken. Marijke Lingsma, Coach van het Jaar 2009 en auteur Coachingskalender Scheur je los Omdat het spel belangrijker is dan de knikkers. Ruut Veenhoven, geluksprofessor Erasmus Universiteit Rotterdam Dit boek maakt gelukkig werken voor iedereen toegankelijk. Het is op een nuchtere, kwetsbare en overtuigende manier geschreven. Tica Peeman, directeur Vistrainingen en auteur van Heb lef en I trust U Om in deze tijd optimaal te presteren zijn hard en slim werken niet langer voldoende. Het gaat er vooral om het positieve verschil te maken. Hoe je dat kunt doen? Onder meer door dit voortreffelijke boek van Onno Hamburger en Ad Bergsma te lezen en je te laten inspireren door hun wijze lessen! Hans van der Loo, auteur We hebben er zin in! Het eerste échte managementboek over gelukkig werken. Een combinatie van gedegen, persoonlijk en vernieuwend werk over gelukkig werken.

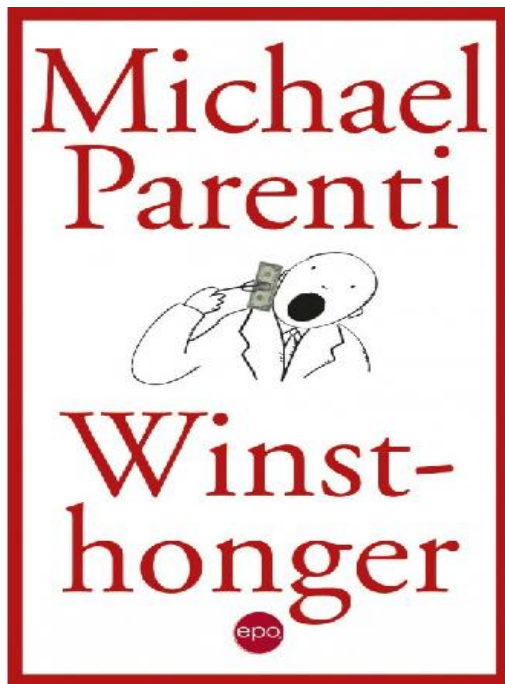

⊕ Winsthonger

Michael Parenti (1933) behaalde in 1962 het doctoraat in de politieke wetenschappen aan Yale University. Hij doceerde aan verschillende universiteiten in de Verenigde Staten en in het buitenland en is een van de belangrijkste progressieve denkers in de VS.

Zijn boeken worden uitgegeven in 11 talen en ook in het Nederlands. Zijn essays en artikels verschijnen in talloze Amerikaanse kranten en tijdschriften.

Een beest dat alles en iedereen om zich heen verslindt en uiteindelijk gedoemd is ook zichzelf te vernietigen: zo omschrijft de Amerikaanse cultschrijver Michael Parenti ons economisch systeem, in de wandelgangen ook wel eens 'kapitalisme' genoemd.

De brandstof waarop dat systeem drijft, heet winsthonger. Het instrument waarmee het wordt toegepast: vrije markt. De noodzakelijke voorwaarde om te overleven voor de 1% die het bestiert: een klassenoorlog tegen de 99%. Dit boek toont Michael Parenti op zijn best. In zijn gekende spitante stijl, met veel overtuigingskracht en ironie, neemt de oude meester u mee op een dolle rit doorheen zijn vaderland. Van de holocaust op de inheemse Amerikanen tot de mythe van de melting pot, van armoedebestrijding tot armenbestrijding, van de dictatuur van private energieleveranciers tot zijn eigen opname in een ziekenhuis voor een routine-operatie ('Dat is dan 19.466 dollar, mister Parenti'), van Occupy Wall Street tot publiek eigenaarschap.

<https://www.epo.be/nl/politiek-economie/2574-Winsthonger-9789462670730.html>

ANTIPESTTEAM

⊕ Help elkaar

Een heel klein organisme dat bestaat uit wat genetisch materiaal met een kapsel errond beheerst ons leven. Het virus uit de bekende coronafamilie is anders dan zijn broers en zussen. In het begin dachten velen, ook experts, dat het wel niet zo'n vaart zou lopen met SARS-CoV-2 (de officiële naam van het beestje). De eerste signalen wezen op een virus dat merkkelijk minder dodelijk was dan het fameuze SARS-virus van het begin van deze eeuw maar wel wat meer besmettelijk. Een flink uit de kluiten gewassen griepvirus hoorde je weleens.

Dat griepvirus is trouwens ook geen doetje. Alleen al in ons land is het elk jaar goed voor honderdduizenden zieken en honderden doden. Maar daar hebben we mee leren leven. Nu is het anders: dit nieuwe coronavirus is een zeer gevaarlijke en vooral onvoorspelbare klant. De maatregelen die steeds meer landen treffen zijn dus echt nodig. Een Zwitsers-Zweeds team schat dat – omgerekend naar ons land – er één miljoen gevallen hadden kunnen zijn en tienduizenden doden wanneer men niets had ondernomen. Enkel draconische maatregelen kunnen zo'n doemscenario vermijden.

Hier zitten we nu. In ons kot. En het gaat nog even duren want wellicht zullen we het traject volgen dat andere landen, waar de besmetting eerder begon, ons in zijn voorafgegaan.

En of dit een impact zal hebben op ons geluk. Als men kijkt naar de basisvoorwaarden voor een gelukkig bestaan, dan komt vaak een veilige financiële situatie als eerste naar voren: genoeg middelen voor een degelijk dak boven ons hoofd, om eten en drinken te kopen en ons te kunnen kleden en verzorgen. Voor 400.000 mensen werd al economische werkloosheid aangevraagd en dat is nog maar het begin. Het netwerk tegen armoede wijst erop dat tijdens deze crisis mensen in armoede nog meer risico lopen om in sociaal isolement te verzeilen en essentiële hulp mis te lopen. Verschillende economen doen al concrete voorstellen uit de doeken om de financiële ontwrichting tegen te gaan. Hopelijk wordt naar hen geluisterd.

Correcte informatie

Los van de financiële gevolgen is er de onzekerheid over het verloop van de ziekte en de crisis. Hoelang gaat het duren? Wat mag ik wel en wat mag ik niet? Tot wanneer blijven de maatregelen van kracht? Bij de minste kuch of niesbui bekruipt velen de angst het zelf te pakken te hebben. Onzekerheid maakt ongelukkig.

Een belangrijk wapen ertegen is informatie. Een cruciale rol daartoe is weggelegd voor het beleid en experts. Door de mensen te tonen wat ze kunnen verwachten en door met de bevolking transparante cijfers van best- en worstcasescenario's te delen brengt men soelaas. Hoop geven helpt steevast. Wanneer bijvoorbeeld een gerenommeerd wetenschappelijk tijdschrift gewag maakt van een geneesmiddel dat doeltreffend lijkt te zijn tegen de verwickelingen van het virus is het belangrijk dit mee te delen aan de bevolking, via de officiële kanalen en de media. Hoop doet leven.

En dan zijn er natuurlijk onze sociale relaties. Hoe gaan we om met elkaar en met onszelf in deze tijden? We zien veel initiatieven van solidariteit die zich ontpoppen en die kan men alleen maar aanmoedigen. Er zijn echter ook uitgesproken risico's. Sommigen leven meer dan ooit in eenzaamheid en anderen leven meer dan ooit op elkaars lip. Dat leidt tot extra spanningen en negatieve emoties, soms tot verbaal en ander geweld. Hier kunnen we zelf veel doen door eerst en vooral onze geest tot rust te laten komen. Gun elkaar en jezelf eens een rustpauze. Dat kan door die smartphone even te verwijderen, je enkele minuten te concentreren op je ademhaling, naar rustige muziek te luisteren, of echt eens meditatie uit te proberen.

Het kan zeker geen kwaad om aan zelfreflectie te doen. Uitspraken zoals "de wereld is om zeep" of "dit komt nooit goed" zijn contraproductief voor je mentale gezondheid, en voor een niemendal discussiëren al evenzeer. Steek je energie beter in het geven van warmte en vriendschap aan elkaar, ook al is het via digitale weg. Virtueel verhalen vertellen aan de open haard stimuleert de verbondenheid, en nog wel zonder pollutie. Blijven bewegen, ieder naar eigen vermogen, is ook essentieel voor lichaam en geest. Ten slotte kan men de tijd die men heeft meer besteden aan zinvolle dingen. De gezondheidswerkers en de mensen die ons voorzien van voeding en andere levensmiddelen doen dit nu nog meer dan ooit, en ze verdienen het grootste respect. Maar zij die noodgedwongen thuiszitten kunnen de tijd gebruiken om zich nuttig maken voor anderen (wat vaker iemand die alleen is via de e-wegen contacteren, een boodschap doen voor een ander, een actie op touw zetten) en om zichzelf te ontplooien (een taal leren, creatieve dingen doen). Binnen de beperkingen zijn de mogelijkheden oneindig.

Dit is geen volledige lockdown van het land. Het is eerder een lookup, en dan nog in de twee mogelijke betekenissen van het woord. We kijken naar boven en vooruit, en we gaan op zoek naar wat we kunnen voor anderen en voor onszelf. Op zoek naar de essentie van geluk. En wie weet naar een nieuwe en betere samenleving.

⊕ Maak geen ruzie

Nu veel mensen door de coronacrisis de raad opvolgen om zoveel mogelijk 'in hun kot' te blijven, moeten koppels ook heel de dag met elkaar spenderen. Veel tijd met elkaar in een kleine ruimte doorbrengen kan voor spanningen zorgen, maar dankzij deze tips kom je er als paar sterker uit.

Help elkaar door deze emotionele rollercoaster

Het zijn rare tijden en dat heeft een zware impact op iedereen. Terwijl je thuis zit, zal je hoogstwaarschijnlijk heel wat verschillende emoties ervaren. Soms ben je in paniek door de berichten van nieuwe besmettingen of vrolijk je helemaal op door de extra tijd die je hebt door thuis te werken. Tussendoor kan de verveling toeslaan en kan je gefrustreerd geraken. Dan is veel om te verwerken.

Als je partner het moeilijk heeft, probeer hun ervaringen dan niet te minimaliseren, raadt de Amerikaanse psychotherapeut en auteur Amy Morin aan. "Zeg niet 'Er is niets om bang over te zijn', maar 'Ik weet dat dit een beangstigende situatie is'. Gewoon al weten dat er iemand naar hem of haar luistert, kan een grote opluchting zijn voor je partner", vertelt ze aan Business Insider.

Blijf vriendelijk en respectvol

“Elke stressvolle situatie kan ervoor zorgen dat je geïrriteerd geraakt, waardoor je al eens verbaal kan uithalen naar iemand. In een normale situatie kan je dan even fysiek afstand nemen en gaan afkoelen, maar dat is nu geen optie.”

Zie het als een kans om dichter naar elkaar te groeien

“In het begin van een relatie kan je vaak niet genoeg van elkaar krijgen en het is normaal dat dat gevoel naar verloop van tijd wat wegebt. Hoewel veel koppels niet meer die onweerstaanbare drang voelen om bij elkaar te zijn, kunnen ze deze periode wel gebruiken om weer dichter naar elkaar toe te groeien. Moeten schuilen voor een misschien dodelijke virus is natuurlijk niet heel romantisch, maar je kan wel het beste van de situatie maken.”

“Je hebt nu veel tijd om met je partner te praten en elkaar op een dieper niveau te leren kennen. Heb het met elkaar over andere dingen dat het coronavirus. Vertel over je doelen in het leven, over de lessen die je de afgelopen weken hebt geleerd en wat je in de toekomst graag anders zou willen zien.”

Denk aan het verhaal dat je later zal kunnen vertellen

“Een van de beste manieren om om te gaan met een stressvolle situatie, is jezelf in te beelden hoe je binnen anderhalf of vijf jaar over deze periode zal vertellen. Dat helpt om alles eens vanuit een andere invalshoek te bekijken.”

“Momenteel voelt het misschien nog alsof de dagen voorbij kruipen, maar dit samen met je partner overleven zal zeker een goed verhaal opleveren. Praat met je lief over de manier waarop je dit later wil vertellen. Dat zal jullie de mentale kracht geven om hier door te geraken.”

⊕ Vermijd conflicten

Vijf tips om te leren omgaan met conflicten in het gezin

De hulplijn 1712 verwacht tijdens de coronacrisis een toename van conflicten en geweld binnen gezinnen. Daarom stelt 1712 een aantal tips op om te leren omgaan met conflicten. De hulplijn voorziet ook online en telefonische permanentie.

1. Zorg voor structuur, voor jezelf en elkaar
2. Word je boos? Uit je gevoelens
3. Bespreek spanningen en conflicten
4. Druk op de pauzeknop
5. Zoek steun of hulp

'Door de coronacrisis valt het openbaar leven in België volledig stil en zijn vele gezinnen noodgedwongen op elkaar aangewezen. Het gebrek aan dagdagelijkse structuur, een beperkt(er) sociaal netwerk en sociaal isolement zijn risicofactoren voor familiaal geweld', zegt Wim Van de Voorde, Vlaams coördinator van de hulplijn. 'Tel hierbij de toegenomen angst en stress en je krijgt een gevaarlijke cocktail die kan leiden tot een escalatie van familiaal geweld.'

Meer info op 1712.be.

⊕ Uithuiszettingen geschorst

De Vlaamse regering verbiedt tijdens de coronacrisis uithuiszettingen. Het gaat zowel om sociale woningen als om woningen op de private huurmarkt, meldt minister van Wonen Matthias Diependaele.

“Daarom laten we ze tijdelijk niet toe, en dat zowel op de sociale als op de private huurmarkt.”

Als een burgemeester beslist dat een uithuiszetting in het kader van een onbewoonbaarverklaring noodzakelijk is, moet hij onmiddellijk een alternatief voorzien. “Om de plaatselijke besturen hierin bij te

staan, kan eenmalig een beroep worden gedaan op de middelen van het Fonds voor de Huisvesting”, aldus nog Diependaele.

<https://www.caw.be/wat-beweegt-er/nieuws/uthuiszetting-beter-voorkomen-dan-genezen/>

www.antipestteam.be

*Dank
aan onze*

verpleegkundigen en medici

Voor alle verdere informatie, zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Stuur deze Nieuwsbrief verder naar familie, vrienden en kennissen, a.u.b.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen kan zich, op eenvoudig verzoek, uitschrijven via neutron.vakbond@skynet.be